

FELHÍVÁS

A kis- és középvállalkozások épületenergetikai fejlesztéseinek megvalósítására

A Felhívás címe: Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel

A Felhívás kódszáma: GINOP-4.1.1-8.4.4-16

Magyarország Kormányának Felhívása a kis- és középvállalkozásoknak¹, a primer energiafelhasználás csökkentés, valamint megújuló energiaforrás-felhasználás növelése által az üvegházhatást okozó gázok kibocsátás csökkentésének megvalósítása érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az épületállomány energiahatékonyságának javítását. A cél elérését a Kormány a kis- és középvállalkozások együttműködésével tervezi megvalósítani jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a Felhívás feltételeinek megfelelő projekteket jelen Felhívás keretében 1,5 millió Ft és 50 millió Ft közötti vissza nem térítendő támogatásban, valamint 1,5 millió Ft és 50 millió Ft közötti kedvezményes kamatozású éven túli kölcsönben (a továbbiakban: kölcsön) részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig;
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek jelen Felhívás keretében a megítélt vissza nem térítendő támogatás és kölcsön legfeljebb 50%-ának megfelelő, de legfeljebb [a maximális támogatási összeg 50%-a] 25 millió Ft vissza nem térítendő támogatás, és legfeljebb [a maximális kölcsön összeg 50%-a] 25 millió Ft kölcsön összegnek megfelelő támogatási előleget biztosít.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják², hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak a primer energia felhasználás csökkentés és a megújuló energiaforrás-felhasználás növelés céljának eléréséhez;
- a kapott vissza nem térítendő támogatáson és kölcsönön felül önerőből finanszírozzák a projektet;

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 4. fejezetben.

² A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a Felhívás további fejezeteiben!

- a vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában támogatói okiratot, illetve a kölcsönre vonatkozóan kölcsönszerződést kötnek;
- a fenntartási időszak végéig a projektet működtetik, valamint a kapott kölcsönt a kölcsönszerződésben foglalt feltételeknek megfelelően törlesztik.

Tartalomjegyzék

1.	A tervezett fejlesztések háttere	6
1.1.	A felhívás indokoltsága és célja	6
1.2.	A rendelkezésre álló forrás	6
1.3.	A támogatás háttere	7
2.	Ügyfélszolgálatok elérhetősége	7
3.	A projektekkel kapcsolatos elvárások	7
3.1.	A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	7
3.1.1.	Önállóan támogatható tevékenységek	8
3.1.2.	Önállóan nem támogatható tevékenységek:	8
3.2.	A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	11
3.3.	Nem támogatható tevékenységek	11
3.4.	A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	13
3.4.1.	Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások	13
3.4.1.1.	Műszaki és szakmai elvárások	13
3.4.1.2.	Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	18
3.4.1.3.	Egyéb elvárások	18
3.4.2.	Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások	19
3.4.3.	A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások ..	19
3.4.4.	A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások	20
3.5.	A projektvégrehajtás időtartama	20
3.5.1.	A projekt megkezdése	20
3.5.2.	A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	20
3.5.2.1.	A kölcsön törlesztése	21
3.6.	Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	22
3.6.1.	A projekt területi korlátozása	22
3.6.2.	A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	22
3.7.	Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	22
3.7.1.	Indikátorok	22
3.7.2.	Szakpolitikai mutatók	24
3.7.3.	Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	24
3.8.	Fenntartási kötelezettség	25
3.9.	Biztosítékok köre	25
3.10.	Önerő	26
4.	A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	27
4.1.	Támogatást igénylők köre	27

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	28
4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	30
4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	31
4.4.1. Kiválasztási eljárásrend	31
4.4.2. Kiválasztási kritériumok	32
5. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	35
5.1. A támogatás formája.....	35
5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége.....	36
5.3. A támogatás mértéke, összege	36
5.4. Előleg igénylése	37
5.5. Az elszámolható költségek köre	37
5.6. Az elszámolhatóság további feltételei.....	39
5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	41
5.8. Nem elszámolható költségek köre	42
5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	43
5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	43
6. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó melléletek listája	45
7. További információk	50
8. A felhívás szakmai melléletei	52

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), valamint az Európai uniós forrásból finanszírozott önálló és kombinált hitelprogramok Eljárési Rendje (a továbbiakban: Eljárési Rend), amelyeknek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon, valamint a 8. fejezetben felsorolt szakmai mellékletek.

A Felhívás, az ÁÚF, az Eljárési Rend, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, az IH-nak az eltérés tényére minden esetben kifejezetten hivatkozni kell az adott fejezetről.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az Eljárési Rendszerben foglaltaktól, az MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt.-nek (továbbiakban: MFB Zrt) az eltérés tényére minden esetben kifejezetten hivatkozni kell az adott fejezetről.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai valamint az Eljárési Rend esetén az irányító hatóság, az MFB Zrt. illetve a Miniszterelnökség a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

Magyarországon az energiafelhasználás mintegy 40%-a az épületekben történik. Ha épületeinket jól szigeteljük, és energiatakarékosan üzemeltetjük, gyermekeink, unokáink nemzedékeinek energiabiztonságát is megteremtjük. Az energiahatékonyság javítását a vállalkozások épületei hőtechnikai adottságainak javítása (szigetelés, nyílászáró-csere); nem termelési célú fűtési, hűtési és használati meleg víz rendszereinek korszerűsítése megújuló energiaforrás hasznosításával, illetve a világítási rendszerek korszerűsítése valamint megújuló alapú villamosenergia-termelés révén kívánjuk elérni.

Az energetikai hatékonyság fokozásának és az energiatakarékoságnak a szükségességét alátámasztja az is, hogy a statisztikai adatok szerint a hazai energiaigényesség egységnyi GDP előállítására vetítve valuta-paritáson mérve több mint háromszor, vásárlóerő-paritáson mérve pedig mintegy másfélszer magasabb, mint a fejlett EU tagállamokban. Ez mind környezeti, mind gazdasági szempontból súlyos hátrányt okoz a hazai vállalatoknak a piaci versenyben.

Jelen Felhívás hozzájárul az épületek energiatakarékoságának és energiahatékonyságának megújuló energiaforrások felhasználásával történő javítására irányuló beruházások megvalósításához vissza nem térítendő támogatás és kölcsön formájában. Egyszerre szolgálja a környezettudatos gazdasági versenyképesség erősítését, a környezetterhelés és a felhasznált primer energia mennyiségének csökkentését, illetve a vállalkozások rezsiköltségeikhez kötődő terheinek enyhítését.

Az Európai Parlament és Tanács RED irányelve alapján hazánkban 2020-ra a megújuló energiaforrások részaránya legalább a 13%-ot el kell, hogy érje a bruttó végső energiafogyasztásra vetítve. Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervében [2010-2020] a kormány olyan intézkedések fogantatását vázolta fel, melyek ennél magasabb, 14,65 %-os részesedés elérését is lehetővé teszik, ezáltal is ösztönözve a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználását, hozzájárulva a zöldgazdaság fejlesztéséhez.

A beavatkozások elengedhetetlenek a 2012/27/EU irányelv szerinti energiahatékonysági kötelezettségek tagállami teljesítéséhez. Mindezek hozzájárulnak a hazai és az EU 2020 célok megvalósításához. A támogatásban részesülő projektek megvalósulása hozzájárul a Nemzeti Reform Programban kitűzött 92 PJ 2020-ra elérhető primerenergia-megtakarítási célérték eléréséhez.

Jelen Felhívás keretében legalább 10%-os saját forrással, egyszerűsített eljárással, egyablakos rendszerben igényelhető vissza nem térítendő támogatás valamint kölcsön. A vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön költségtételenkénti egyidejű igénybevétele kötelező. A vissza nem térítendő támogatás mellett jelen konstrukció a piacinál jóval kedvezőbb feltételeket kínál kölcsönt is biztosít. A megvalósítandó projekt tehát vissza nem térítendő támogatásból, kölcsönből és önrészből tevődik össze, amelyek együttesen határozzák meg a projekt teljes költségét.

Jelen Felhívás alapján kizárólag abban az esetben hozható pozitív támogatói döntés, amennyiben a támogatást igénylő mind a vissza nem térítendő támogatás, mind pedig a kölcsön megszerzésére jogosultságot szerez.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A Felhívás meghirdetésekor a támogatási programra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 91,53 milliárd Ft.

- amelyből vissza nem térítendő támogatás összege: 59,45 milliárd Ft,
- kölcsön összege: 32,08 milliárd Ft.

Jelen Felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 1700-3200 db.

1.3. A támogatás háttere

Jelen Felhívást a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében a Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság és az MFB Zrt. közösen hirdeti meg a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1006/2016. (I. 18.) Korm. határozat alapján.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000-ás** telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8.30 órától 16 óráig, pénteken 8.30 órától 14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

Amennyiben a kölcsön kondícióival kapcsolatban igényel további információkat, kérjük, hogy az MFB Pontok ügyfélszolgálatát szíveskedjen felkeresni a 06 1 483 8485 telefonszámon, illetve az ugyfelszolgalat@mfb.hu elektronikus elérhetőségen, valamint látogasson el a <http://www.mfbpont.hu/> oldalra.

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1.A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

Jelen Felhívás keretében csak energiahatékonyság fokozását valamely megújuló energiaforrás felhasználásával kombináló projektjavaslatot lehet benyújtani (továbbiakban: komplex projekt).

A komplex projektjavaslatra vonatkozó előírások:

- a) A benyújtott támogatási kérelmek esetében az energiahatékonyság fokozására irányuló projektrész – B) tevékenység – aránya alátámasztottan el kell, hogy érje legalább a 30%-ot a projekt összes elszámolható költségén belül.
- b) A megújuló energia felhasználásra irányuló projektrész – C) tevékenység – aránya alátámasztottan el kell, hogy érje legalább a 10%-ot a projekt összes elszámolható költségén belül.
- c) A kombinációnak projektenként szükséges megfelelni.

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A Felhívás keretében önállóan támogatható tevékenység nincs, tekintettel arra, hogy komplex beruházásokra kerül sor.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

A Felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

A) Projekt-előkészítési tevékenységek:

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok elkészítése

- a) műszaki tervek, kiviteli és tendertervek,
- b) épületenergetikai melléklet (a Felhívás 6. fejezet 7. pontja szerint), mely magában foglalja az Épületenergetikai Tanúsítványt a fejlesztés előtti állapotra vonatkozóan valamint a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti egyszerűsített vagy részletes módszerrel elvégzett számítást az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) és a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotra vonatkozóan,
- c) statikai szakvélemény,
- d) környezeti hatástanulmány (amennyiben jogszabály³ szerint kötelező).

B) Energiahatékonyság javítására vonatkozó tevékenységek:

I. Az épületek hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése

- a) Fűtött és fűtetlen teret elválasztó, nem nyílászáró szerkezetnek minősülő épülethatároló szerkezetek hőszigetelése

Támogatott a külső fal, lapostető, padlásfödém, fűtött tetőteret határoló szerkezetek, alsó zárófödém árkád felett, alsó zárófödém fűtetlen pince feletti szerkezetek hőszigetelése és a kapcsolódó munkálatok elvégzése.

Az épülethatároló szerkezet fűtött tér felé eső oldali szigetelése esetén az energetikai számítást végző szakember részletes szöveges indoklása, és a tervezett szerkezetre vonatkozóan elkészített páratechnikai számítás támogatási kérelemhez csatolása szükséges.

Amennyiben a funkcióból adódóan a fűtési rendszer helységenkénti szabályozása indokolt, abban az esetben a fűtési rendszer helységenkénti szabályozását biztosítani kell.

Épülethatároló szerkezetnek nem minősülő, fűtött és fűtetlen terek közötti szerkezetek hőszigetelése nem támogatható.

- b) Fűtött és fűtetlen teret elválasztó, nyílászáró szerkezetnek minősülő épülethatároló szerkezetek cseréje / energia-megtakarítást eredményező korszerűsítése

Támogatott a fa, fém, vagy PVC keretszerkezetű homlokzati üvegezett nyílászáró, a tetőfelülvilágító, tetősík ablak, homlokzati üvegezetlen kapu, bármely homlokzati vagy fűtött és fűtetlen terek közötti ajtó, a nyílászárócseréhez kapcsolódó hő- és füstelvezető rendszer szükség szerinti korszerűsítése, kiépítése és a kapcsolódó munkálatok elvégzése..

- c) Az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló- vagy árnyékvető szerkezetek beépítése

A projekt megvalósítása csak és kizárólag az I. b) projekt megvalósítása esetén támogatható tevékenység.

³ A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet az irányadó.

Támogatott olyan mozgatható vagy fix külső árnyékolók alkalmazása, melyek a napfény egy részét igény szerint képesek kiszűrni, de alkalmazásukkal nem jelenik meg a mesterséges megvilágítás használatának igénye, és az épület nyári szoláris terhelését megfelelő mértékben csökkentik anélkül, hogy a téli sugárzási nyereség számottevően csökkenne.

A szerkezeteket az adott homlokzati oldalon egységes módon szükséges alkalmazni.

II. Épületek fűtési, hűtési és használati melegvíz-rendszereinek korszerűsítése

Csak és kizárólag olyan gépészeti korszerűsítések támogathatóak, melyek egyértelműen megakadályozzák a szénmonoxid mérgezés veszélyét, és egyben a hatályos tűzvédelmi és a Műszaki Biztonsági Szabályzatnak (a gáz csatlakozóvezetésekre, a felhasználói berendezésekre, a telephelyi vezetésekre vonatkozó műszaki biztonsági előírásokról és az ezekkel összefüggő hatósági feladatokról rendelkező 11/2013. (III. 21.) NGM rendelet) is eleget tesznek.

Csak és kizárólag olyan berendezések beszerzése és beépítése támogatható, melyekre a Bizottság 811/2013/EU, 812/2013/EU, 813/2013/EU és 814/2013/EU rendelet vonatkoztatható, és 2015. szeptember 26. után is forgalomba hozhatóak.

a) Fűtési- és/vagy használati melegvíz-rendszerek korszerűsítése:

- hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje korszerű, fosszilis tüzelőanyaggal üzemelő, nagyhatásfokú berendezésekre (pl. kondenzációs kazánok beépítése, felületfűtés kialakítása);
- hőleadó berendezések korszerűsítése vagy cseréje;
- szükséges kéménytechnikai fejlesztések elvégzése;
- automatikus központi (hőforrás oldali) és helyi (hőleadó oldali) szabályozások kiépítése;
- egyedi mérési lehetőségek kialakítása;
- energiatakarékos megoldások alkalmazása;
- Gőz hőhordozó közeg váltása forró vízre;
- Távhőrendszerre való csatlakozás feltételeinek megteremtése;
- VRF típusú fűtési rendszer kiépítése (kizárólag korábban is fűtött épületrészekben).

b) Központi szellőző-, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése, kialakítása:

- meglévő központi szellőző- és hűtő berendezések cseréje korszerűbb rendszerre;
- hővisszanyerő berendezés korszerűsítése, létesítése (létesítés kizárólag gépi szellőztetéssel rendelkező épületrészekben támogatható);
- VRF típusú hűtési rendszer kiépítése (kizárólag korábban is hűtött épületrészekben).

c) Meglévő hőelosztó rendszerek korszerűsítése, veszteségeinek csökkentése.

III. Meglévő bel- és kültéri világítási rendszerek energiatakarékos átalakítása

A III. projektlem megvalósítása csak és kizárólag az I. és/vagy a II. projektlem megvalósítása esetén támogatható tevékenység.

a) Fényforrások, világítótestek és előtétek cseréje,

- ### **b) Meglévő kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások (pl. szakaszolások, mozgásérzékelők) kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek.**

C) Megújuló energiafelhasználás növelését célzó tevékenységek:

Csak és kizárólag a fejlesztéssel érintett épület / azonos fűtési körön lévő épületekből álló épületcsoport⁴ teljes releváns – villamos- és/vagy fűtési és/vagy használati melegvíz (HMV) előállítási hő – energiaigényének minimum 15 százalékának fedezésére szolgáló rendszerek beépítése támogatható.

Csak és kizárólag olyan rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak.

Csak és kizárólag a hő- és/vagy villamos energia termelői oldal támogatható (biomassza kazán-rendszer esetén: a biomassza kazán szekunder csonkjáig, napkollektoros rendszer esetén: a hőtároló kimenő csonkjáig, továbbá a szabályozáshoz szükséges eszközök; napelemes rendszer esetén az inverter kimeneti részéig). Támogathatóak továbbá a szabályozáshoz és méréshez szükséges eszközök.

I. Napkollektoros rendszer telepítése a fejlesztésben érintett épület HMV igényének részbeni, vagy teljes kielégítése céljából, és/vagy fűtésrámegítésre és/vagy hűtésre

Támogatott a napsugárzás energiatartalmát felvevő berendezés és kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése, az épületgépészeti rendszerhez való kapcsolódáshoz, rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések vásárlása és telepítése.

II. Brikett, pellet, faapríték, faelgázosító kazánrendszer kiépítése a fejlesztésben érintett épület fűtési és HMV igényének részbeni vagy teljes kielégítése céljából

Támogatott a mezőgazdasági fő és melléktermék, kertészeti melléktermék, energianövény, erdészeti fő és melléktermék, faipari és egyéb ipari hulladék és melléktermék vagy ezek vegyes felhasználására alkalmas rendszer beszerzése és telepítése épületgépészeti rendszerhez való kapcsolódás esetén. Támogatottnak minősül biomassza kazán vásárlása és telepítése, a kazánhoz kapcsolódó gépészeti elemek a szekunder csonkjáig (pl.: kazánköri szivattyú, fűtési puffertartály, biztonsági szerelvények, tágulási tartály), a kazán kapcsolódása a HMV és a fűtési rendszerhez, az alapanyag előkészítéséhez szükséges rendszerbe épített eszközök, tároló eszközök, berendezések és építmények, füstgáztisztító, porleválasztó, kéményrendszer, hamukihordó, automatikus tüzelőanyag adagoló, valamint, a visszamaradó anyagok mezőgazdasági célú hasznosításra történő előkészítéséhez szükséges beruházási elemek vásárlása és beépítése.

III. Napelemes rendszer telepítése hálózati, vagy autonóm (hálózatra nem kapcsolódó) villamosenergia-termelés céljából, kizárólag a fejlesztésben érintett épület villamosenergia-ellátásához

Támogatott a napelemes rendszerek beszerzése és telepítése; a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése, az épület elektromos rendszeréhez illetve a hálózathoz való csatlakozáshoz és a műszakilag biztonságos működéshez szükséges elemek beszerzése és ezek kiépítése; akkumulátorok; mérő- és szabályozó berendezések beszerzése és felszerelése.

IV. Hőszivattyú rendszerek alkalmazása fűtésre és/vagy hűtésre és/vagy használati melegvíz-termelésre és/vagy fűtésrámegítésre

Támogatott a hőszivattyús rendszerek beszerzésének és telepítése; primer és szekunder oldal kialakítása, beüzemelése; Geothermal Heat Response test; monitoring rendszer kialakítása és telepítése mellyel a COP, SPF értékek számíthatók és ellenőrizhetők; a berendezés energiaellátását biztosító energiavételezési és csatlakozási pont(ok) kialakítása.

A műszaki követelményekben (az 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben) foglalt határértékek teljesülését méréssel kell ellenőrizni, ezért mérő és adatrögzítő műszerek beépítése, monitoring

⁴ Az épületcsoport olyan egymáshoz közel eső épületek együttese, melyeket a fejlesztés előtt és/vagy után egy közös hő- és/vagy villamos energetikai rendszer lát el.

rendszer kiépítése kötelező. A rögzített adatokból a monitoring rendszernek automatikusan kell számítania és rögzítenie a COP értékeket, valamint a fűtési idényekre vonatkozó SPF prim értékeket.

Támogatásban részesíthető rendszertípusok:

- Földhő-víz hőszivattyús rendszer
- Víz-víz hőszivattyús rendszer
- Levegő-víz hőszivattyús rendszer

D) Egyéb tevékenységek:

I. A tájékoztatáshoz és nyilvánossághoz kapcsolódó tevékenységek

II. Műszaki ellenőri szolgáltatás

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
Projekt-előkészítési tevékenységek	255/2014 (X.10.) Korm. rendelet 6.§ 21. pontja	Csekély összegű támogatás, (255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 7. § 23. pont)
Energiahatékonyság javítására vonatkozó tevékenységek	255/2014 (X.10.) Korm. rendelet 6.§ 21. pontja	energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás (255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 7. § 17. pont)
Megújuló energiafelhasználás növelését célzó tevékenységek	255/2014 (X.10.) Korm. rendelet 6.§ 21. pontja	megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás (255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 7. § 19. pont)
A tájékoztatáshoz és nyilvánossághoz kapcsolódó tevékenységek	255/2014 (X.10.) Korm. rendelet 6.§ 21. pontja	Csekély összegű támogatás, (255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet 7. § 23. pont)

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. - 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható.

Nem támogatható tevékenységek különösen:

- a) Új építmény létrehozására ebben a konstrukcióban nem lehetséges pályázni, kivéve a megújuló energiatermelő létesítmények, illetve hőtermelő cseréje esetén az új energiatermelő berendezések köré épített, technológiai célú, és az energiahordozók tárolására szolgáló indokolt nagyságú, de maximum 20 m²-s építmény építésére.

- b) Nem nyújtható támogatás épületenergetikai fejlesztéshez, amennyiben az ingatlan hasznosítása során lakás/lakhatás⁵ célú fejlesztés valósulna meg.⁶
- c) Nem támogathatóak azok a projektek, melyeknél a megújuló energia hasznosításával villamos energiát termelő rendszer által éves szinten – szakértői számítások alapján - megtermelhető villamos energia mennyisége meghaladja az érintett épület/épületcsoport fejlesztés utáni éves villamosenergia-igényét.
- d) Távhőrendszerről való leválás ebben a konstrukcióban nem támogatható, kivételt képez a gőzközegű távhő.
- e) Olyan épületek felújítása, melyek nem tartoznak a 176/2008 (VI.30.) kormányrendelet hatálya alá.
- f) dohány és dohánytermékek gyártásával, feldolgozásával és forgalomba hozatalával kapcsolatos beruházások,
- g) repülőtéri infrastrukturális beruházások, a környezetvédelemhez kapcsolódók kivételével, vagy kivéve akkor, ha ezeket a negatív környezeti hatás mérsékléséhez vagy csökkentéséhez szükséges beruházások kísérik,
- h) atomerőművek leállítása és építése,
- i) az Európai Unióról szóló Szerződés 1. számú mellékletében (Annex I.) szereplő mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével vagy feldolgozásával kapcsolatos beruházásokra irányuló projektek,
- j) illegális gazdasági tevékenység (azaz olyan termelési, kereskedelmi vagy egyéb tevékenység, amely az alkalmazandó jogszabályok vagy szabályozás alapján illegális, ideértve az ember reprodukciós célú klónozását);
- k) valamennyi típusú fegyver- és lőszergyártás és -kereskedelem finanszírozása, illetve bármilyen jellegű katonai műveletek;
- l) pornográfia és prostitúció;
- m) olyan elektronikus adatgyűjtési programok vagy megoldások kutatása, fejlesztése vagy a velük kapcsolatos technikai alkalmazások, amelyek célja a Felhívás 3.3 f.), h.), j.), k.),l.) 4.2. 1) l-m) pontokban említett tevékenységek támogatása, vagy amelynek célja az elektronikus információs hálózatokba való illegális belépés vagy az elektronikus adatok letöltésének elősegítése,
- n) a kedvezményezett (a kölcsön vonatkozásában végső kedvezményezett, a továbbiakban: Kedvezményezett) által visszaigényelhető általános forgalmi adó (ÁFA) finanszírozása;
- o) a vissza nem térítendő támogatások nem használhatók fel a pénzügyi eszközökből kapott támogatás visszatérítésére. A pénzügyi eszközök nem használhatók fel a vissza nem térítendő támogatások előfinanszírozására,
- p) olyan beruházás, amely a 1303/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikke szerinti visszatérítetési eljárás alá esne valamely termelő műveletnek a programterületen kívül történt áthelyezését követően,
- q) a 2003/87/EK irányelv 1. mellékletében felsorolt tevékenységekből eredő, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését elősegítő beruházások,
- r) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt). 3.§ alapján nyújtott, illetve igénybe vett pénzügyi, vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatás (pl. hitel, pénzügyi lízing) finanszírozása, kivéve a jelen Felhívás keretében igényelt vissza nem térítendő támogatás, illetve kölcsön előfinanszírozására szolgáló pénzügyi szolgáltatásokat,

⁵ Lakás/lakhatási célú fejlesztésnek minősül minden olyan fejlesztés és/vagy beruházás, amely a KSH építmény jegyzékében a „11 LAKÓÉPÜLETEK” között nevesített épületek fejlesztésére irányul. (Indokolt esetben - hiánypótlás keretében bekérésre kerülhet - az adott ingatlan KSH építmény jegyzék alapján történő besorolását alátámasztó, a helyi Önkormányzat Építési Osztálya által kiállított igazolás.)

⁶ Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan a beruházás megkezdését megelőzően lakáscélú ingatlannak minősül a támogatást igénylő köteles az épület fő rendeltetés szerinti jellegének megváltozása iránti igény benyújtásáról szóló – az illetékes földhivatal által kiállított – igazolást csatolni a támogatási kérelemhez. Az épület fő rendeltetés szerinti jellegének megváltozásáról szóló módosított tulajdoni lapot – az ÁUF-től eltérően – legkésőbb az első kifizetési kérelemmel együtt kell benyújtani.

- s) üzletrész, részvény, illetve más társasági részesedés vásárlása,
- t) a támogatást igénylő vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve e személyek közeli hozzátartozóitól, valamint e személyek vagy közeli hozzátartozóik tulajdonában álló vállalkozástól, továbbá a támogatást igénylő partner- vagy kapcsolt vállalkozásától történő beszerzések finanszírozására, illetve mindezen személyek visszerhes közreműködésével megvalósítandó beszerzések finanszírozása,
- u) kizárólag pénzügyi tranzakciót megvalósító, illetve befektetési, továbbértékesítési célú eszközvásárlások és eszközfejlesztések – ideértve az ilyen típusú ingatlanfejlesztéseket is – finanszírozása.
- v) olyan projekt megvalósítása, amely:
- a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban,
  - a Felhívás 3.4.1.1. 28. pontjában foglaltak alapján kiemelkedően jelentős kockázatot hordoz,
  - potenciálisan gazdaságilag nem életképes.
- w) Amennyiben olyan tevékenység is működik az épületben/épületcsoportban, amely a felhívás keretében nem támogatható a közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek hely adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítására figyelemmel kell lenni. Az alábbi módon szükséges az építési, felújítási és kapcsolódó szolgáltatási költségeket arányosítani:
A közös használatú, mindkét tevékenységhez kapcsolódó ingatlanrészekre (pl. külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott szolgáltatás- / ellátás-nyújtás helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.
Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl. támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: 30/(30+50)= 0,375; azaz a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el. A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejlesztési kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre. Az arányosítás minden kivitelezési költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve az előkészítés (pl. tervezési díjak), a szolgáltatások igénybevételének (pl. műszaki ellenőrzés) és az építés költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatók el.

3.4.A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

1. Olyan projektek támogathatóak, melyek esetében:

- a) a támogatható tevékenységek beruházási költsége – a Felhívás 5.5. pont II. Beruházási költségek költségkategória tevékenységei - a következő fajlagos költségeket nem haladhatják meg:
- az energiahatékonyság javítására irányuló tevékenységek éves szintű 1 GJ primer energia megtakarításra vetített nettó beruházási költség nem haladja meg a 110.000 Ft/GJ értéket
  - napelemes rendszer nettó beruházási költsége nem haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítményére vetítetten a 450.000 Ft/kW értéket.
  - napkollektoros rendszer esetében az abszorber felületre vetített nettó beruházási költség nem haladhatja meg a 270.000 Ft/nm értéket.
  - szilárd biomassza kazán rendszer esetében a kazán teljesítményre vetített nettó beruházási költsége nem haladhatja meg a 150.000 Ft/kW értéket.
  - hőszivattyú rendszerek alkalmazása esetén a hőtermelő teljesítményre vetített nettó beruházási költség nem haladhatja meg a
    - földhő-víz hőszivattyús rendszer esetén a 325.000 Ft/kW értéket
    - víz-víz hőszivattyús rendszer esetén a 225.000 Ft/kW értéket
    - levegő-víz hőszivattyús rendszer esetén a 185.000 Ft/kW értéket.
  - a kivitelezési munkálatok támogatható munkadíja a támogatás szempontjából elismerhető anyagköltség 60%-ánál nem lehet több
  - új építés esetén legfeljebb nettó 200.000,- Ft/négyzetméter költség tervezhető, illetve számolható el maximális kiadásként.
- b) a belső megtérülési rátája (BMR) eléri a 0,5 %-ot, illetve nem haladja meg a 15,00%-ot.
2. Egy támogatási kérelem maximum 10 db külön álló épület és/vagy épületcsoport energetikai fejlesztésére irányulhat. Közös hő- és/vagy villamos energetikai rendszer fejlesztése 1 db épületcsoport fejlesztésének tekinthető.
3. Nem nyújtható támogatás olyan projekthez, amely nem járul hozzá a hazai megújuló energiaforrás hasznosítás abszolút értékben történő növeléséhez, figyelembe véve az Európai Parlament és Tanács 2009/28/EK irányelvé szerinti elvárásokat.
4. Olyan épületek korszerűsítéséhez nyújtható támogatás, amelyek
- a) fejlesztése egyértelműen igazolható energia-megtakarítást eredményez;
  - b) korszerűsítése abszolút értékben csökkenti hazánk üvegházhatású gáz-kibocsátását, kivéve azon épületek energiahatékonysági fejlesztéseit, amelyek jelenleg és a fejlesztést követően is megújuló fűtési rendszert alkalmaznak;
  - c) 2013. december 31. napjáig⁷ kiadott építési engedéllyel rendelkeznek;
  - d) 2006. december 31-ét követően nem estek át a jelen támogatási kérelemben fejlesztéssel érintett szerkezeti elemek uniós, költségvetési vagy egyéb támogatás igénybevételével energetikai korszerűsítésen, vagy amennyiben igen, úgy a támogatáshoz kapcsolódó fenntartási időszak véget ért, a projekt lezárult;
  - e) a fejlesztés előtti állapotban – a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 évnél nem régebbi statikai szakvéleménnyel igazoltan – nem rendelkeznek állékonysági problémával;
  - f) a támogatási kérelem benyújtását megelőző 1 évben rendeltetésszerűen használatban álltak. A rendeltetésszerű használatot a támogatási kérelem benyújtását megelőző 1 évet/fűtési szezont lefedő időszak fűtési célú energiaszámláival szükséges igazolni, mely dokumentumokat a támogatási kérelemhez nem kell benyújtani. Fűtési célú energiaszámlának minősül az adott időszakra vonatkozó energiaszolgáltató által kiadott havi számla, éves elszámoló számla, továbbá a nem energiaszolgáltatótól vásárolt tüzelőanyagok (pl. barnaszén, bükk tűzifa) esetén a tüzelőanyag beszerzését alátámasztó számla, szerződés, mely a beszerzett energiahordozó

⁷ Az épület eredeti építési éve veendő figyelembe.

mennyiségét és annak költségét is tartalmazza. E fűtési célú energiaszámlákat az irányító hatóság a záró projekt fenntartási jelentés elfogadásáig ellenőrizheti.

5. Amennyiben a fejlesztést megelőzően a fejlesztendő épület/épületcsoport vagy épületrész nem rendelkezik a projekt szempontjából releváns önálló energetikai mennyiség mérővel vagy almérővel, annak beszerelése és üzembevétele a projekt fizikai befejezéséig kötelező.
6. Tetőszerkezeten elhelyezendő megújuló energiát hasznosító rendszerek támogatása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben az épület tetőszerkezete a fejlesztést követő állapotban alkalmas a megújuló energiát hasznosító rendszer fogadására. A tartószerkezet megfelelőségét statikai szakvéleménnyel szükséges igazolni. Amennyiben a statikai szakvélemény alapján a tartószerkezet megerősítése szükséges, legkésőbb a záró beszámolóhoz szükséges csatolni a statikai szakvéleményt a tartószerkezet megfelelőségéről.
7. A 3.1.2 C) II. projektelem megvalósítása esetén a kazánrendszerhez szükséges tüzelőanyag rendelkezésre állását igazoló minta (jelen Felhívás 5. számú szakmai melléklet) szerinti tüzelőanyag szállítási szándéknyilatkozat vagy előszerződés benyújtása szükséges az első kifizetési kérelemmel együtt. Kizárólag olyan szándéknyilatkozat kerülhet elfogadásra, mely alapján a tüzelőanyag szállítása maximum 60 km-es távolságról történik a projekt megvalósítási helyszínre.
8. A beépítendő hőtermelők teljesítménye nem haladhatja meg az épület fejlesztés utáni hőigénye által indokolt teljesítmény 110%-át. Ha az épület hőigényének megfelelő teljesítményű hőtermelő nem beszerezhető, illetve nincs forgalomban olyan hőtermelő, amely teljesíti a 110%-os elszámolhatósági határértéket, a beépítendő hőtermelő teljesítménye és az épület hőigénye közötti lehető legkisebb különbségre kell törekedni. Kizárólag ebben az esetben olyan hőtermelő is támogatható, melynek teljesítménye meghaladja a 110%-os határértéket.
9. A napelemes rendszer csatlakozási teljesítményét legfeljebb 20%-kal haladhatja meg a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye. A csatlakozási teljesítmény a hálózatra kapcsolódó inverter(ek) összesített névleges hálózati csatlakozási teljesítménye.
10. A támogatási kérelemnek részét kell képezze az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerinti, épületek/ azonos fűtési rendszerrel rendelkező épületek meglévő állapotára készített, hitelesített energetikai minőségtanúsítványok és a projektszintű minta szerinti szakértői nyilatkozat. Az energetikai minőségtanúsítványt és számításokat a Magyar Mérnöki Kamara névjegyzékében szereplő TÉ (illetve jogutód szerinti besorolása), és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő SzÉS6 (illetve jogutód szerinti besorolása) jogosultsággal rendelkező szakértőnek kell elvégeznie és a szakértői nyilatkozatot a számításokat készítőnek szükséges hitelesítenie.
11. A támogatási kérelemnek részét kell képezze a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti egyszerűsített módszerrel elvégzett számítás a fejlesztés előtti, az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotra és a tervezett állapotra vonatkozóan, mely a CO₂ kibocsátási értékeket is tartalmazza.
12. Az épületet érintő beavatkozások esetén az épületnek a fejlesztést követően meg kell felelnie az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendeletben foglalt követelményeknek.
13. Amennyiben releváns, a beépített építési termékek és szerkezetek tűzvédelmi – az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról rendelkező 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet –, valamint minőségi megfelelőségét – az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet szerinti teljesítménynyilatkozat bemutatásával – igazolni kell. Az erre vonatkozó igazolásokat legkésőbb a projekt zárásakor be kell mutatni, vagy a műszaki ellenőr nyilatkozatában fel kell tüntetni ezek meglétét.

14. A kivitelezés során, a Magyar Mérnöki Kamaránál vagy a Magyar Építész Kamaránál regisztrációval rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása kötelező.
15. A projekt fizikai befejezését követően a záró beszámolóhoz csatolni szükséges az energetikai szakértő által aláírt, 2. számú melléklet szerinti nyilatkozatot, mely igazolja, hogy a hatályos Támogatói Okiratban megjelölt fejlesztés valósult meg, és a Támogatói Okiratban rögzített indikátorok teljesíthetők, továbbá a megvalósított beruházás állapotát rögzítő, tanúsító program használatával készített hitelesített tanúsítványt a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítással, mely a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazza.
16. Az energetikai szakértő (2. számú melléklet szerinti) záró beszámolóhoz csatolandó nyilatkozatának és a megvalósított beruházás állapotát rögzítő, tanúsító program használatával készített hitelesített tanúsítvány együttes költsége maximum nettó 250 ezer Ft lehet.
17. Hőszivattyús rendszer kiépítését tartalmazó projekt esetén a vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt - amennyiben releváns - legkésőbb az első kifizetési kérelem mellékleteként szükséges benyújtani.
18. Brikett, pellet, faapríték, faelgázosító kazánrendszer kiépítése esetén környezetvédelmi engedély benyújtása szükséges⁸ az első kifizetési kérelem mellékleteként, amennyiben egy kéményhez (légszennyező pontforráshoz) kapcsolódó kazánoknak az összes bemenő hőteljesítménye a 140 kW-ot meghaladja.
19. Napelemes rendszer kiépítése esetén a hálózati engedéllyessel kötött / módosított hálózathasználati szerződést és az ad-vesz mérőóra meglétét igazoló mérőhelyi adatlapot a záró kifizetési igénylés mellékleteként szükséges benyújtani.
20. A fentiekben túlmenően, a projekt megvalósításának elindításához szükséges releváns hatályos jogszabályok szerinti jogerős engedély(ek)et legkésőbb az első időközi kifizetési kérelem mellékleteként be kell nyújtani.
21. A projekt keretében kizárólag új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe-helyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható.
22. A beszerezni kívánt eszközöknek meg kell felelniük a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.
23. A projektben beszerzett eszközöket az érintett eszközök kereskedelmi forgalmával üzletszerűen foglalkozó, kereskedőnek, vagy gyártónak minősülő szállítótól kell vásárolni, a piacon szokványos jótállási és szavatossági feltételek biztosítása mellett.
24. A projekt költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és takarékos módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint az átlagos piaci árak történő megfelelést a Támogatói Okirat hatályba lépését követően is biztosítani kell, továbbá a projektnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költség szerkezet-módosítás esetén is.
25. A támogatási kérelem pontjait a támogatást igénylőnek a Felhívásban meghatározott feltételek alapján releváns szakmai és pénzügyi tartalommal ki kell töltenie. A támogatást igénylő által a támogatási kérelem kitöltése során megadott adatok, szakmai-pénzügyi leírások bővítésére, kiegészítésére nincs lehetőség, kizárólag a döntéselőkészítés során az irányító hatóság számára nem egyértelmű vagy ellentmondásos tartalmak tisztázására van lehetőség.

---

⁸ A 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelettel összhangban.

26. A projektnek meg kell felelnie a Felhívásban, a Felhívás szakmai mellékleteiben, az Eljárási Rendben illetve az ÁUF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
27. A Kedvezményezett a beruházással létrehozott vagyont – amennyiben az a Kedvezményezett tulajdonába, illetve vagyionkezelésébe kerül – a támogatási jogviszony ideje alatt, a fenntartási időszak végéig kizárólag a Támogató előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető⁹ meg. Jelen termék keretében igényelt kölcsön vonatkozásában a Támogató hozzájárul, hogy az MFB Zrt. a projekttel létrehozott vagyont a 3.9. pontban foglaltaknak megfelelően megterhelje. A Támogató a jóváhagyás feltételeként kikötheti, hogy a kötelezettségek átvállalásának biztosítása érdekében a beruházással létrehozott vagyon elidegenítése esetén az új tulajdonos a Kedvezményezett helyébe – részleges elidegenítés esetén a Kedvezményezett mellé –, bérbe vagy más módon történő használatba adás esetén – e jogviszony fennállásának idejére – a Kedvezményezett mellé a Szerződésbe lépjen be, vagy a kötelezettségek átvállalásáról egyoldalú nyilatkozatot tegyen. Ezen kívül a bérbeadásra vonatkozóan az Eljárási Rend előírásait is figyelembe kell venni.
28. Ha a projekt megvalósítása kiemelkedően jelentős kockázatot hordoz, akkor a támogatási kérelem nincs összhangban a Felhívás célkitűzéseivel, ezért elutasításra kerülhet. (Jelentős kockázatot jelenthet többek között a támogatási kérelem nem megfelelő kidolgozottsága; a projekt megvalósítása szempontjából kockázatos gazdálkodási adatok, vagy ha kérelem nem felel meg a banküzlet-biztonsági vizsgálatnak.)
29. A támogatási kérelem értékelése és a megvalósítás során folyamatba épített kockázati ellenőrzésre kerül sor. Ha a projekt megvalósítása során kiemelkedően jelentős kockázat merül fel, akkor a támogatási kérelem elutasításra kerülhet, illetve a támogatási döntés érvényét veszítheti.

Kiemelkedően jelentős kockázatot jelenthet például:

- ha a támogatást igénylő, illetve az árajánlat adó/szállító székhelye, telephelye, fióktelepe között egyezés áll fenn,
- a megvalósítási helyszín nem alkalmas a támogatási kérelemben jelzett tevékenység végzésére,
- a saját forrás magánszeméllyel, különös tekintettel külföldi magánszeméllyel, vagy külföldi vállalkozással kötött kölcsönszerződés alapján, vagy tagi kölcsön révén biztosított,
- pénzügyi teljesítés több kisösszegű részátutalás révén, vagy nagy összegű készpénzes kiegyenlítés révén történik.

Banküzlet-biztonsági vizsgálat alapján kiemelkedően jelentős kockázatot jelenthet például:

- ha a támogatást igénylő, kapcsolt vállalkozása vagy a céghálójában¹⁰ szereplő vállalkozások adószáma felfüggesztésre került vagy szankciós jelleggel törölve van,

---

⁹ A megterhelésre vonatkozóan felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét a GINOP-os felhívásokkal kapcsolatban 2016. április 11-én megjelent közleményre. A Közlemény meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett valamennyi GINOP jelű támogatási szerződés kedvezményezettjére kiterjedő hatállyal hozzájárul ahhoz, hogy a fejlesztés (pályázati projekt) tárgyát képező ingó, illetve ingatlan vagyontárgy a Támogató előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül, de utólagos bejelentési kötelezettség mellett megterhelésre kerüljön a projekt megvalósítási időszakában

¹⁰ A cégháló szerinti vizsgálat kiterjed minden esetben:

-a Hiteligénylőre,
-a Hiteligénylő kapcsolt vállalkozásai közül azokra, amelyekben a Hiteligénylő tulajdoni részzel rendelkezik,
-a Hiteligénylő legalább 20 %-os tulajdoni részzel rendelkező tulajdonosaira (jogi- vagy természetes személy, és azok érintettségeire (olyan vállalkozásokra, amelyben legalább 20 %-os tulajdoni részzel rendelkező tulajdonos vagy amelyben cégképviselési joggal rendelkezik)

- ha a támogatást igénylő, kapcsolt vállalkozása vagy a céghálójában szereplő vállalkozások a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 évben jogerős végzéssel elrendelt csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll(t),
- ha a támogatást igénylő, kapcsolt vállalkozása vagy a céghálójában szereplő vállalkozások a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 évben végrehajtási eljárás alatt áll(t),
- a támogatást igénylő vállalkozásban szereplő tulajdonos vagyoni részesedése lefoglalásra került.

30. Benyújtást követően a támogatási kérelem tartalmi elemeinek változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

31. A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, kormányzati ellenőrzési szerv, az európai támogatásokat ellenőrző szerv, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint jogszabályban, felhívásban, támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározott más jogosultak hozzáférhetnek.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség (így a támogatás és a kölcsön) összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható. A kiemelt célok és a környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények részletes ismertetése megtalálható az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (<https://www.palyazat.gov.hu/doc/4404>) 12. fejezetében.

3.4.1.3. Egyéb elvárások

- Nem nyújtható támogatás épületenergetikai fejlesztéshez, amennyiben az ingatlan hasznosítása során lakás/lakhatás célú fejlesztés valósulna meg.
- A támogatott beruházással létrehozott vagyon bérbeadása a 272/2014. (XI.5.) Korm.r. 1. sz. melléklet 278.7. pontja alapján az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával lehetséges. Az irányító hatóság a

támogatási okirat kiállításával előzetes jóváhagyását adja az épületenergetikai fejlesztés tárgyúal szolgáló ingatlan bérbeadásához amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek a bérbeadás során:

- Kedvezményezett köteles a támogatási kérelemben kifejtteni a bérbeadási szándékát,
  - A Kedvezményezett köteles a bérleti szerződésbe foglalni, hogy a bérleti jogviszony nem terjedhet ki az ingatlan lakás/lakhatás célú felhasználására,
  - A bérleti szerződésnek tartalmaznia kell továbbá, hogy a bérlő köteles eltérni a támogatással kapcsolatban ellenőrzés végzésére jogosult szervek ellenőrzéseit, az ingatlan bejárását, és köteles együttműködni az ellenőrző szervekkel a projekt megvalósítását követően az Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Európai Bizottság által történő lezárásáig,
  - az épületenergetikai fejlesztés eredményének gazdasági tevékenységhez kell kapcsolódnia a bérbeadást követően is. Kedvezményezett köteles a bérleti szerződésbe foglalni a bérlő által végzett gazdasági tevékenység tényleges tartalmát, amelynek összhangban kell állnia a Pályázati Felhívás céljaival,
  - A bérleti szerződésnek ki kell térnie arra, hogy az üzemeltetési feladatok ellátását (különösen a takarítás, portaszolgálat, vagyonvédelem, karbantartás) a bérleti jogviszony ideje alatt is a Kedvezményezett végezi,
  - A fenntartási időszak végéig Kedvezményezett köteles az iparűzési adó megfizetésére vonatkozó igazolást benyújtani az irányító hatósághoz a szakmai beszámolók és a projekt fenntartási jelentések mellékleteként,
  - A bérleti szerződés megkötését követően Kedvezményezett köteles megküldeni a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt bérleti szerződés eredeti példányát az irányító hatóság részére. A bérleti szerződésnek tartalmaznia kell különösen a felek megnevezését, a bérleti díj összegét, a bérleti jogviszony időtartamát, továbbá az üzemeltetési feladatok részletes leírását, a bérlő ellenőrzések tűrésére vonatkozó kötelezettségét.
- A fenti feltételek bérbeadás során történő teljesítése a projekt végrehajtása, illetve fenntartása során ellenőrzésre kerülnek. A záró projekt fenntartási jelentés irányító hatóság által történő elfogadásáig minden bérleti szerződés megkötése, vagy módosítása során Kedvezményezett ismételt köteles fenti feltételeket érvényesíteni, és a szerződést az irányító hatóságnak megküldeni.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A projekt megvalósítása során egy mérföldkő tervezhető. A mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni. Ezt a mérföldkövet úgy kell tervezni, hogy a projektkezdéstől – amennyiben a projekt a Támogatói Okirat kiállításáig nem kezdődött meg, úgy a projekt Támogatói Okirat kiállításától számított 12 hónapon belül megtörténjen.

Mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, esemény vagy a projekt megvalósítása révén elért szakmai eredmény lehet. A mérföldköveknek illeszkednie kell az Operatív Program (továbbiakban: OP) releváns célkitűzéseire.

Támogatás csak abban az esetben fizethető ki, ha a kifizetési kérelemhez meghatározott mérföldkő, vagy a kifizetési kérelem alátámasztásában rögzített vállalások a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) vonatkozó részei alapján teljesültek.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁUF 9. pontjában található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető. A projekt megvalósítását a benyújtást követő napon a támogatást igénylő saját felelősségére megkezdheti, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A projekt előkészítésével összefüggő tevékenységek megkezdése nem jelenti a projekt megkezdését. Az előkészítési tevékenység a Felhívás megjelenését követő napon vagy legkorábban 2016. január 1-től kezdhető meg.

A 3.2. pont szerinti uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra - kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében számolhatók el.

A projekt részét képező bármely beruházási költséghez vagy szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatási költséghez kapcsolódó megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlepszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál. (Feltételes vállalkozási szerződés esetében a projekt megkezdésének a hatályba lépés vagy a feltétel bekövetkeztének napja minősül, mely nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.)

A projekt-előkészítési feladatok részeként felmerülő előkészítési költségekhez kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlepszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi, mint 2016. január 1.

A támogatott projekt megkezdettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.1. alpontja tartalmazza.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a Támogatói Okirat hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a Támogatói Okirat hatályba lépését követően legfeljebb 12 hónap áll rendelkezésre.

A 1303/2013/EU rendelet 37. cikk (5) bekezdés szerint: „A pénzügyi eszközökön keresztül támogatandó beruházások a beruházásra vonatkozó határozat napján nem lehetnek fizikailag már lezárta vagy teljes mértékben végrehajtottak.”

Jelen Felhívás hitel része pénzügyi eszközön keresztül valósul meg, melynek értelmében **felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét, hogy nem nyújtható kölcsön, és ebből adódóan pénzügyi eszközzel kombinált vissza nem térítendő támogatás sem a támogatói döntés napján fizikailag már lezárta (befejezett), vagy teljes mértékben (fizikailag és pénzügyileg is) végrehajtott (befejezett) beruházás finanszírozására.**

Mindezek alapján a Felhívás keretében benyújtott támogatási kérelemben szereplő projekt nem fejezhető be a támogatói döntés megszületéséig.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatói Okiratban meghatározottak szerint, a Felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.2. alpontja tartalmazza.

Amennyiben a támogatói döntés napjáig kizárólag Felhívás 3.1.2.2 pontja szerinti „tájékoztatás és nyilvánossághoz kapcsolódó tevékenységek” nem valósulnak meg, de minden más elem már befejeződött, a projektet fizikailag befejezettek kell tekinteni, így támogatás nem adható.

Amennyiben a projekt támogatásra kerül, és a projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolás során derül ki, hogy a támogatói döntés időpontjában már megvalósult a projekt, a támogatás visszavonásra kerül.

Példák:

- 1) A projekt keretében hőszigetelés és napkollektoros rendszer telepítése a cél. A támogatói döntés napjáig a napkollektoros rendszer beüzemelésre került ugyan, de a teljes körű műszaki átadás-átvételre nem került még sor.

A projekt nem minősül fizikailag befejezettek, támogatható.

- 2) A projekt keretében hőszigetelés és napkollektoros rendszer telepítése a cél. A támogatói döntés napjáig a napkollektoros rendszer beüzemelésre került, és a műszaki átadás-átvétel teljes körűen megtörtént (engedélyköteles építés esetén a jogerős használatbavételi engedély), de a nyilvánossághoz kapcsolódó tevékenységeket meg sem kezdte a támogatást igénylő vállalkozás.

A projekt fizikailag befejezettek minősül, nem támogatható.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje a fizikai befejezést követő 90 nap, de legkésőbb 2020. február 1. A két időpont közül a korábbi az irányadó.

Felhívjuk a figyelmet, hogy kölcsön folyósítására (beleértve a záró kifizetés igénylés keretében folyósított kölcsönösszeget is) csak a rendelkezésre tartási időszak alatt van lehetőség. A rendelkezésre tartási időszak legkésőbbi időpontja a fizikai befejezés határidejétől számított maximum 12 hónap, de nem lehet több mint a szerződés megkötésétől számított maximum 24 hónap. A Felhívás keretében utoljára 2021. február 1-én lehet kifizetést teljesíteni a Kedvezményezettnek.

3.5.2.1. A kölcsön törlesztése

A **tőketartozás törlesztését** a türelmi idő lejártát követően meg kell kezdeni. A türelmi idő a rendelkezésre tartás végétől számított maximum 12 hónap, de legfeljebb a szerződéskötéstől számított 36 hónap.

A törlesztés a türelmi időt követően havonta egyenlő tőketörlesztő részletekben történik, kerekítés miatt az utolsó törlesztőrészlet eltérhet. Esedékessége a tárgyhónap 25. napja. Ha a Türelmi Idő a tárgyhónap 25. napján, vagy azt megelőzően jár le, az első tőketörlesztés a tárgyhónap 25. napján esedékes. Ha a Türelmi Idő a tárgyhónap 25. napját követően jár le, az első tőketörlesztés a tárgyhónapot követő hónap 25. napján esedékes. Ha a tárgyhó 25. napja nem munkanap, akkor a törlesztés a következő munkanapon esedékes.

A **kamatfizetés** tekintetében türelmi idő nincs. A kamatfizetés első napja azon naptári hónapot követő hónap 25. napja, amelyben az első folyósítás megtörténik. Ha a tárgyhó 25. napja nem munkanap, akkor a kamatfizetés a következő munkanapon esedékes. A kamatfizetés esedékessége ezt követően a tárgyhónap 25. napja.

Amennyiben nem történik meg a teljes kölcsön lehívása, a le nem hívott tőkeösszeg az utolsó tőketörlesztések összegéből kerül levonásra, így a futamidő rövidül, és az utolsó törlesztő összeg eltérhet a többtől. A törlesztő részletek pontos összegéről a MFB Pont a rendelkezésre tartási időszakot követően, írásban értesíti a Kedvezményezettet.

Előtörlesztés a projekt megvalósulásának (a projektmegvalósítás befejezésének) időpontját követően megengedett. Az előtörlesztés esetére külön kamat, díj, illetve költség nem kerül felszámításra, így a Kedvezményezett kamat-, díj-, és költségmentesen jogosult előtörleszteni, azzal, hogy az előtörlesztési értesítő benyújtásával egyidejűleg minden addig felgyülemlett, a kölcsönszerződéshez kapcsolódó esedékes tőketörlesztést, kamatot, díjat és egyéb költséget köteles megfizetni.

A Kedvezményezett részéről már előtörlesztett bármely tőkeösszeg nem vehető újra igénybe.

A Kölcsön törlesztésére vonatkozó egyéb előírásokat az Eljárási Rend tartalmazza.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

Nem támogathatóak a Közép-Magyarországi régió területén megvalósuló projektek.

A fejlesztés megvalósulásának helyszíne a támogatást igénylő bejegyzett magyarországi székhelye, telephelye vagy fióktelepe lehet. A megvalósulási helyszínnek a támogatási kérelem benyújtásáig kell a támogatást igénylő székhelyeként, telephelyeként vagy fióktelepeként bejegyzésre kerülnie, továbbá alkalmasnak kell lennie a projekt megvalósítására. A megvalósítás helyszínére/tárgyára vonatkozóan a kedvezményezettnek a vonatkozó hatósági engedéllyel/engedélyekkel az első kifizetési kérelem időpontjában rendelkeznie kell, azokban az esetekben, amikor a támogatásból megvalósuló fejlesztés engedélyköteles tevékenységhez kapcsolódik.

A beszerzett eszközöket a megvalósítás helyszínénél szolgáló ingatlanra (székhelyen, telephelyen, vagy fióktelepen lévő épületre) kell számvitelileg aktiválni.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF 7. pontjában és az Eljárási rendben foglaltaknak megfelelnek és a projekt szempontjából ennek megfelelően rendezett tulajdoni viszonyokat a támogatást igénylő igazolja legkésőbb a támogatói okirat kibocsátásáig.

3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

Projekt szintű indikátorok, amelyekre vonatkozóan a támogatást igénylőnek projekt szinten elérendő célértéket kell meghatározni.

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa ¹	Célérték ¹¹	Azonosító
A megújuló energia-termelés további kapacitása	ERFA	kW	közös kimeneti	GINOP-4: 239,95 MW GINOP-8: 82,11 MW	CO30
Az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	ERFA	tonna CO2 egyenérték	közös kimeneti	GINOP-4: 342 543,1 tonna CO2 egyenérték GINOP-8: 165 974,1 tonna CO2 egyenérték	CO34
A vállalkozások épületeinek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	ERFA	kWh/év	OP kimeneti	GINOP-4: 88 423 722 kWh/év GINOP-8: 16 440 748,5 kWh/év	4.1
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	ERFA	GJ/év	OP kimeneti	GINOP-4: 2,23 PJ/év GINOP-8: 0,41 PJ/év	4.2
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	ERFA	GJ/év	OP kimeneti	GINOP-4: 2,10 PJ/év GINOP-8: 1,03 PJ/év	4.3

1) Közös kimeneti, OP-kimeneti, OP-eredmény

Továbbá a támogatást igénylő a projekt megvalósításával hozzájárul a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban foglalt, alábbi kapcsolódó output és eredményindikátor teljesítéséhez (az alábbi indikátorokra vonatkozóan a támogatást igénylőnek projekt szinten nem szükséges elérendő célértéket meghatároznia):

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa ¹	Célérték ¹²	Azonosító
Primer energia felhasználás	ERFA	PJ	OP eredmény	1335,41	4.1.1
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	ERFA	PJ/év	OP eredmény	82,57	4.1.2
Támogatásban részesülő vállalkozások száma	ERFA	vállalkozás	közös kimeneti	GINOP-4: 1400 GINOP-8: 1000	CO01

1) Közös kimeneti, OP-kimeneti, OP-eredmény

Definíciók/számítás:

Amennyiben több épület korszerűsítése valósul meg egy projekten belül, akkor az épületenként meghatározott értékek összege a projekt szinten elérhető indikátor értéke.

¹¹ Operatív program szinten a 4b) beruházási prioritás alatt 2023-ra teljesítendő célérték

¹² Operatív program szinten a 4b) beruházási prioritás alatt 2023-ra teljesítendő célérték

Mutató neve	Definíció / Számítás
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	A beruházással érintett épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) és az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotára elkészített energetikai tanúsítványokban, számításokban rögzített éves elsődleges energiafogyasztások különbözete (a számított összesített energetikai jellemzők közti különbségnek a beruházással érintett épület fűtött alapterületével megszorított értéke).
A vállalkozások épületeinek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	A beruházással érintett épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) illetve a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotára elkészített energetikai tanúsítványokban, számításokban rögzített éves elsődleges energiafogyasztások különbözete (a számított összesített energetikai jellemzők közti különbségnek a beruházással érintett épület fűtött alapterületével megszorított értéke).
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	A megújuló energiaforrást hasznosító berendezések által előállított összes (villamos+hőenergia) megújuló energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül.
A megújulóenergia-termelés további kapacitása	A megújuló energiaforrást hasznosító berendezések névleges, maximális, gyári adatok szerinti beépített teljesítményében bekövetkezett növekedés (a villamosenergia- és hőenergia termelő teljesítményt egyaránt beleértve).
Az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	A fejlesztések hatására bekövetkező üvegházhatást okozó gáz kibocsátás csökkenés mértéke (CO ₂ egyenértékben), a fel nem használt primer energia mennyisége alapján. A beruházással érintett épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) illetve a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotára elkészített energetikai tanúsítványokban, számításokban rögzített értékek alapján (azok különbségeként) határozható meg az értéke.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatói okiratban.

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektre a támogatói okiratban meghatározott érték 75%-át, a vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön arányosan csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett - a vis maior esetét kivéve - a támogatás és a kölcsön arányos részét, a rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni. A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §. (1)-(4) szerinti szankció nem alkalmazandó szakpolitikai mutatók és az OP-eredmény-indikátorok esetében.

A megvalósítás és a fenntartás időszakában a kedvezményezett a projekt megvalósulásáról köteles adatot szolgáltatni.

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított 3 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A projekt megvalósítása akkor tekinthető befejezettnek, ha a projekt fizikailag és pénzügyileg is befejezett, valamint a kedvezményezettnek valamennyi támogatott tevékenysége befejezését igazoló és alátámasztó kifizetési igénylését, valamint kifizetési igénylés részét képező szakmai beszámolóját az irányító hatóság jóváhagyta és a kölcsön illetve a vissza nem térítendő támogatás folyósítása megtörtént.

A kötelező fenntartási időszak nem akadályozza a gyors technológiai változások miatt a fenntartási időszak alatt korszerűtlenné vált vagy meghibásodott tárgyi eszköz cseréjét, ha a fenntartási időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása az érintett régióban biztosított. A korszerűtlenné vált vagy meghibásodott és támogatásban már részesült tárgyi eszköz cseréjére a fenntartási időszakban a beruházó állami támogatásban nem részesülhet. A változás bejelentését követően az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszköze.

A támogatást igénylő vállalja, hogy a projekt keretében megvalósított épületenergetikai fejlesztéssel érintett épületben a gazdasági tevékenységet a fenntartási időszak végéig fenntartja.

A támogatott projekttel létrehozott vagy a záró projekt fenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bére, illetve terhelhető meg. A projekttel létrehozott vagy – amennyiben az a Kedvezményezett tulajdonába, illetve vagyonkezelésébe kerül – a fenntartási időszakot követően a kölcsön összegének és járulékainak a kölcsönszerződés szerinti maradéktalan visszafizetéséig az MFB Zrt. jóváhagyása nélkül nem idegeníthető el.

A projekt akkor tekinthető lezártnak, ha valamennyi vállalt kötelezettség teljesült és a kedvezményezett a kötelezettségek megvalósulásának eredményeiről szóló záró projekt fenntartási jelentést benyújtotta, és azt az irányító hatóság jóváhagyta, valamint a záró jegyzőkönyv elkészült.

A támogatást igénylőnek vállalnia kell, hogy a fenntartási időszak végéig a projektet fenntartja és működteti azt, valamint a folyósított teljes kölcsönösszeget a kölcsönszerződésben foglalt feltételeknek megfelelően törleszti.

A megvalósítás és a fenntartás időszakában a kedvezményezett a projekt megvalósulásáról köteles adatot szolgáltatni.

3.9. Biztosítékok köre

A vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában nem köteles biztosítékot nyújtani az a kedvezményezett, amely rendelkezik legalább egy lezárt, teljes (12 naptári hónapot jelentő) üzleti évvel, és a támogatási kérelem benyújtásakor szerepel az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 32. pontja szerint közzétett köztartozásmentes adózói adatbázisban.

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 6. pontja „A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató” című fejezet tartalmazza.

A **kölcsön vonatkozásában** az MFB Zrt. a vissza nem térítendő támogatásoktól eltérően **biztosítékadási kötelezettséget** ír elő. Az elvárt fedezettség mértéke az egyes hitelcéloktól függően az alábbi:

a) Új gép/berendezés/készlet vásárlás esetén elégséges a megvásárolt gép/berendezés/készlet fedezetként, kivéve, ha az Eljárási Rend szerint a fedezetértékelés során a gép/berendezés/készlet

fedezeti értékét csökkenteni szükséges. Amennyiben az Eljárási Rend szerint a fedezeti értéket csökkenteni szükséges, az elvárt fedezettség mértéke 50%.

b) Ingatlan építés, vásárlás, felújítás vagy átalakítás esetén a beruházás tárgya elégséges fedezetként, kivéve, ha az Eljárási Rend szerint a fedezetértékelés során az ingatlan fedezeti értékét csökkenteni szükséges. Amennyiben az Eljárási Rend szerint a fedezeti értéket csökkenteni szükséges, az elvárt fedezettség mértéke 50%.

c) Az a) és b) pontba nem tartozó hitelcél esetén az elvárt fedezettség a befogadási értékekből számítva a tőkekitettségek 50%-a.

Az alábbi biztosítéki formák fogadhatók el:

- ingatlanon alapított jelzálog,
- ingó dolgon alapított jelzálog (gépen, berendezésen, járművön),
- fizetésiszámla-követelésen alapított óvadék,
- gazdasági társaság és az EGT területén székhellyel rendelkező vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a tulajdonos készfizető kezessége,
- egyéb természetes vagy jogi személy készfizető kezessége
- hitelintézet által vállalt garancia.

Ezúton felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét arra, hogy a beruházás tárgya (azaz a fejlesztéssel érintett ingatlan) minden esetben bevonásra kerül a fedezeti körbe. A beruházás tárgya (az ingatlan) a futamidő végéig az MFB Zrt. jóváhagyása nélkül nem idegeníthető el. Amennyiben a beruházás tárgyát képező ingatlan bevonásával a fedezettség nem éri el a 50%-ot, további fedezetadási kötelezettség kerül meghatározásra. A bevonható biztosítékok feltételeit az Eljárási Rend tartalmazza.

3.10. Önerő

A támogatást igénylőnek legalább a projekt összköltségének az igényelt vissza nem térítendő támogatási összeggel, illetve a kölcsön összegével csökkentett részét kitevő önerővel kell rendelkeznie.

Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatásból (pl.: támogatott hitelből) állhat.

Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybevett állami támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozó uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás minősül. A saját forrás minimálisan elvárt mértéke a projekt elszámolható költségének legalább 10%-a.

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése hatálya alá tartozó támogatás az önerő kiegészítésére más forrásból nyújtott támogatással együttesen sem haladhatja meg az adott támogatási kategóriára vonatkozó másodlagos állami támogatási jogi aktusban vagy az Európai Unió által hozott határozatban rögzített maximális támogatási intenzitást.

A Felhívás révén igénybe vett támogatás keretében elszámolt kiadási tételekre – azaz a projekt összes elszámolható költségére - vonatkozóan egy operatív program keretében többszörösen, illetve több operatív programból, vagy az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá közvetlenül vagy közvetve nem tartozó (pl. Horizont2020) uniós finanszírozás csak akkor vehető igénybe, amennyiben az összes támogatási formából nyújtott finanszírozás összege nem haladja meg a kiadási tétel teljes összegét.

Fentiek alapján a jelen Felhívás keretében benyújtott támogatási kérelem szerinti projekt elszámolható költségei tekintetében további uniós finanszírozás igénybevételére nincs lehetőség.

A támogatást igénylő az önerő rendelkezésre állásról – választása szerint - legkésőbb az első kifizetési igénylés (ideértve az előlegigénylést is) benyújtásakor nyilatkozhat, amelyben vállalja, hogy a projekt megvalósítása során biztosítani fogja az önerő rendelkezésre állását. Amennyiben a kedvezményezett a támogatás kifizetését a projekt megvalósítását követően, egy összegben kérelmezi, úgy az önerő igazolására nincs szükség.

Az egyszeri elszámolók nem kötelesek az ÁÚF 8. pontjának 5. alpontjában meghatározott módon az önerő rendelkezésre állását igazolni, nekik az egyetlen –záró- kifizetési igénylés keretében az önerő tényleges kifizetését igazoló elszámoló bizonylatokat kell benyújtaniuk.

Mivel a kölcsön állami támogatásnak minősül, támogatástartalma egybeszámítandó a Felhívás keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatás támogatástartalmával és az együttes támogatástartalom vagy támogatási intenzitás összesen nem haladhatja meg az 5.3. g) pontban szereplő maximumokat. Az egyes projektek vonatkozásában a maximális támogatási intenzitás nem léphető túl, tehát amennyiben a megítélt vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön támogatástartalma vagy támogatási intenzitása eléri a maximális mértéket, a projekt a megítélt vissza nem térítendő támogatás és kölcsön összegén felül saját forrásból finanszírozandó.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

4.1. Támogatást igénylők köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be azon mikro-, kis-, és középvállalkozások¹³:

- a) amelyek rendelkeznek legalább **egy** lezárt (beszámolóval/SZJA bevallással alátámasztott), teljes (365 napot jelentő) üzleti évvel, melybe az előtársaságként való működés időszaka nem számít bele;
- b) melyek éves átlagos statisztikai állományi létszáma a támogatási kérelmek benyújtását megelőző legutolsó lezárt, teljes üzleti évben minimum 1 fő volt;
- c) amelyek Magyarországon székhellyel rendelkező kettős könyvvitelt vezető gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, egyéni cégek vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező kettős könyvvitelt vezető gazdasági társaságok fióktelepei,

gazdálkodási formakód szerint:

- a) 113 Korlátolt felelősségű társaság
- b) 114 Részvénytársaság
- c) 116 Közkereseti társaság
- d) 117 Betéti társaság
- e) 226 Külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe
- f) 228 Egyéni cég
- g) 231 Egyéni vállalkozók

jogi forma szerint:

¹³ Azon vállalkozások, melyek a 651/2014/EU rendelet 1. sz. melléklete alapján mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülnek.

- aa) kettős könyvvitelt vezető gazdasági társaságok;
- ab) SZJA hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók, egyéni cégek.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

- 1) Az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok bármelyikének teljesülése esetén nem ítélt meg támogatás azon támogatást igénylő részére:
  - a) amelynek a saját tőkéje a támogatási kérelem benyújtását megelőző jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott) legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámolója alapján negatív;
  - b) amelynek a támogatási kérelem benyújtását megelőző jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott) legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámolója alapján a saját tőkéje a törzstőke (alaptőke) jogszabályban előírt legkisebb mértéke alá csökkent;
  - c) amellyel szemben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), illetve az elődszervezete az APEH által indított végrehajtási eljárás van folyamatban a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában;
  - d) amely jogszabályban vagy a kölcsönszerződés megkötésének feltételeként meghatározott nyilatkozatokat nem teszi meg, dokumentumokat nem nyújtja be vagy a megtett nyilatkozatát visszavonja,
  - e) amellyel szemben a bíróság jogerősen büntetőjogi intézkedésként tevékenysége korlátozását rendelte el; azaz amely tulajdonosával, tagjával illetve részvényesével vagy amely vállalkozás általános vezetését ellátó szerv tagjával vagy egyszemélyi vezetőjével vagy a gazdasági társaság felügyelőbizottságának tagjával, szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 52-54. § szerinti foglalkozástól eltiltás büntetést rendelt el a bíróság jogerős ítéletével;
  - f) amely a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6. §-a, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48/B. § (1), vagy más jogszabály értelmében nem részesülhet támogatásban;
  - g) amely a 2007-2013 közötti programozási időszakban jogosulatlan forrásfelhasználásnak minősített szabálytalan forrásfelhasználás(oka)t valósított meg és az abból (azokból) eredő visszafizetési kötelezettségének nem, vagy nem teljes körűen tett eleget,
  - h) amely vagy amely kapcsolt vállalkozása szerepel a 100 millió Ft feletti adótartozással rendelkezők adatbázisában,
  - i) amely vagy amely kapcsolt vállalkozása szerepel a 100 millió Ft feletti adóhiánnyal rendelkezők adatbázisában,
  - j) amelynek kockázatvállalási szerződésből (hitel, kölcsön, pénzügyi lízing, pénzügyi intézményi garancia stb.) eredő lejárt tartozása van,
  - k) amelynek természetes személy kezelése illetve az egyéb biztosítékot nyújtó természetes személy adósként, adóstársként, illetve egyéb kötelezettként adósságrendezési eljárás hatálya alatt áll,
  - l) amelynek fejlesztési igénye kaszinók és annak megfelelő vállalkozások fejlesztésére irányul;
  - m) amelynek fejlesztési igénye online szerencsejátékok és online kaszinók fejlesztésére irányul;

- n) amely vagy amelynek a 651/2014/EU rendelet 1. sz. melléklete alapján meghatározott partner-, vagy kapcsolt vállalkozása a GINOP-4.1.1-8.4.4-16 kódszámú Felhívás keretében már részesült támogatásban,
- o) amely mezőgazdasági termelőnek minősül, – azaz olyan természetes vagy jogi személy, amelynek a támogatási kérelem benyújtását megelőző jóváhagyott, legutolsó lezárt, teljes üzleti év éves beszámoló szerinti árbevételének, vagy egyéni vállalkozók esetében az adóalapba beszámított bevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származik¹⁴.
- p) amelynek fejlesztési igénye a dohány és dohánytermékek gyártásával, feldolgozásával és forgalomba hozatalával kapcsolatos beruházásokra irányul;
- q) amelynek támogatással érintett tevékenysége az Európai Unióról szóló Szerződés 1. számú mellékletében (Annex I.) szereplő mezőgazdasági termékek előállítására, feldolgozására irányul;
- r) amely adószáma felfüggesztésre került vagy szankciós jelleggel törölve lett;
- s) amely, illetve annak bármely tulajdonosa vagy vezető tisztségviselője szankciós listán szerepel.

2) Állami támogatási szabályok:

- a) amely azt a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez használja fel,
- b) amely azt elsődleges mezőgazdasági termeléshez használja fel,
- c) amely azt az EUMSZ I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
  - a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
  - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ
- d) amely azt exporttal kapcsolatos tevékenységhez használja fel, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- e) amely annak felhasználását import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- f) akinek támogatása az európai uniós jog megsértését eredményezi,

3) Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás kategória és megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatási kategória esetén nem nyújtható továbbá támogatás annak a támogatást igénylőnek:

- g) amely az uniós állami támogatási szabályok szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül,
- h) amely azt a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához használja fel,
- i) amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,

¹⁴ A mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel számítási módszertanát a Felhívás 6. sz. melléklete tartalmazza.

4) Csekély összegű támogatás támogatási kategória szerint nem nyújtható továbbá támogatás annak a támogatást igénylőnek:

- j) amely azt a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében teherszállító járművek megvásárlására használja fel.

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtása 2017. március 16-tól 2018. január 8-án 12.00 óráig lehetséges. Ezen időszak alatt a támogatási kérelmek értékelése folyamatosan történik.

- a) A támogatási kérelem benyújtásának módja online benyújtás, elektronikus kitöltő programon keresztül.
- b) A vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön együttesen, közös támogatási kérelem benyújtásával igényelhető.
- c) Amennyiben a támogatást igénylő vagy annak a 651/2014/EU rendelet 1. számú melléklete alapján meghatározott partner vagy kapcsolt vállalkozása a GINOP-4.1.1-8.4.4-16 jelű Felhívásra egyszerre több támogatási kérelmet nyújt be, az elsőként benyújtott támogatási kérelem kerül elbírálásra, a többi támogatási kérelem automatikusan elutasításra kerül. Újabb támogatási kérelem az előzőleg benyújtott támogatási kérelem visszavonását, elutasító döntés meghozatalát követően nyújtható be.
- d) **Felhívjuk a figyelmet, hogy a kitöltő programban véglegesített támogatási kérelemhez a Felhívás 6. pontjában leírt módon kell csatolni a kérelem elektronikus benyújtását hitelesítő, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is! Felhívjuk a figyelmét, hogy aláírás bélyegző használata nem minősül cégszerű aláírásnak, így az ezzel ellátott nyilatkozatok nem minősülnek cégszerűen aláírtak.**
- e) **Felhívjuk a figyelmet továbbá, hogy a d) pontban említett nyilatkozatot két példányban szükséges kinyomtatni és a második, papír alapú példány a kölcsönszerződés vonatkozásában szerződéskötési feltételnek minősül.**

A nyilatkozat papír alapú, egyik példányát – ha azt nem minősített elektronikus aláírással¹⁵ látták el - postai úton is be kell nyújtani az elektronikus benyújtást követően minél hamarabb, de legkésőbb az elektronikus benyújtást követő 3 napon belül zárt csomagolásban, postai ajánlott küldeményként vagy expressz postai szolgáltatás¹⁶/futárposta-szolgáltatás¹⁷ (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) igénybevételével a következő címre:

¹⁵ Minősített elektronikus aláírás: olyan - fokozott biztonságú - elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

¹⁶ A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban Posta tv.) 2. § 9. pontjában foglaltak szerint expressz postai szolgáltatás: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többlétszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

- a) nyomon követhető kezelés;
- b) utánvétel;
- c) tértivevény;
- d) értéknyilvántartás.
- e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;
- f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele.

¹⁷A Posta tv. 2. § 15. pontjában foglaltak szerint futárposta-szolgáltatás: olyan - a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 óra belül teljesítendő - időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelet

Nemzetgazdasági Minisztérium
Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság
1539 Budapest, Postafiók 684.

Kérjük, hogy a küldeményen jól láthatóan tüntesse fel a Felhívás kódszámát, a támogatást igénylő nevét és címét!

A nyilatkozat második papír alapú példányát személyesen is be kell nyújtani a választott MFB Ponton a kölcsönszerződés megkötésekor.

Felhívjuk a figyelmét, hogy a nyilatkozat papír alapú példánya tekintetében ha a határidő kezdőnapja nem munkanap, a határidő a következő munkanapon kezdődik, illetve ha a határidő utolsó napja nem munkanap, a határidő a következő munkanapon jár le.

Felhívjuk a Támogatást igénylők figyelmét, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi LII. törvény (Pmt. törvény) 7. §. szerinti ügyfél-átvilágításhoz szükséges ún. Pmt. adatlapot a kérelem kezelésére kiválasztott MFB Pont tölti ki és érvényesíti, amelyhez az Igénylőnek személyesen meg kell jelennie az MFB Ponton annak érdekében, hogy ügyfél-átvilágításhoz szükséges azonosítási és adatrögzítési feladatok még a szerződéskötési feltételek részeként végrehajtásra kerüljenek. A Pmt. adatlap kitöltésével és érvényesítésével egyidejűleg az MFB Pont elvégzi az Igénylő nyilatkoztatását annak tényleges tulajdonosára vonatkozóan (tényleges tulajdonosi nyilatkozat), valamint az azonosított személyek és tényleges tulajdonosok kiemelt közszereplői státuszára vonatkozóan (kiemelt közszereplői nyilatkozat).

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

4.4.1. Kiválasztási eljárásrend

A Felhívásra beérkező támogatási kérelmek a vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján folyamatosan, a támogatási kérelmek beérkezésének sorrendjében kerülnek elbírálásra. Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra és tisztázó kérdés feltevésére.

Egyszerűsített eljárásrend esetén a támogató döntést követően Támogatói Okirat kibocsátására kerül sor.

A vissza nem térítendő támogatás eljárásrendjére vonatkozó további információk az ÁÚF 3. pontjában (*A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*) találhatóak.

A beérkező támogatási kérelmek a kölcsön rész vonatkozásában az MFB Zrt. által alkalmazott hitelbírálati eljárás keretében kerülnek elbírálásra, azzal, hogy a főbb hitelbírálati szempontokat a Felhívás 4.4.2.3. pontjában foglalt, a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó tartalmi értékelési szempontok is tartalmazzák.

.

---

alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezessen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket. Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben postafiók címre kell beküldeni a támogatási kérelmet, akkor futárpostai szolgáltatás – a Posta törvény rendelkezései alapján - nem vehető igénybe.

4.4.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a Felhívásban és mellékleteiben foglalt, valamint az alábbi kritériumoknak:

4.4.2.1. Nem hiánypótoltható jogosultsági kritériumok

- A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4.pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- a támogatási kérelem pontjait a támogatást igénylő a Felhívásban meghatározott feltételek alapján releváns szakmai és pénzügyi tartalommal kitöltötte.

Amennyiben a fenti nem hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

4.4.2.2. Hiánypótoltható jogosultsági szempontok

A hiánypótoltható jogosultsági szempontokat a Felhívás 1. számú szakmai melléklete tartalmazza. Amennyiben a mellékletben szereplő hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótoltható akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

4.4.2.3. Tartalmi értékelési szempontok a vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában

Amennyiben az alábbi táblázatban felsorolt tartalmi értékelési szempontoknak való megfelelés nem ítéltető meg egyértelműen, akkor tisztázó kérdés feltevésére van lehetőség.

Abban az esetben, ha a projekt az értékelési előfeltételek (igen/nem) bármelyikének nem felel meg, a támogatási kérelem elutasításra kerül 0 pontszámmal.

TARTALMI ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK						
ÉRTÉKELÉSI ELŐFELTÉTELEK			Minősítés			
1.	Kapcsolódik-e a projekt a Felhívás céljaihoz?		igen/nem			
2.	A projekt költségvetése reális és takarékos módon került-e összeállításra?		igen/nem			
3.	A projekt ütemezése reális és szakmailag megvalósítható?		igen/nem			
ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK			Adható pontszám			
4.	Beruházás belső megtérülési rátája (BMR)		Összes pontszám 10%-a			
			0,5%	$\leq x <$	4%	10 pont
			4%	$\leq x <$	8%	7 pont

		8%	$\leq x <$	12%	3 pont
		12%	$\leq x$	15%	0 pont
5.	Egy tonna üvegházhatást okozó gázok éves csökkentésére vetített nettó összköltség (eFt/t CO ₂)	Összes pontszám 5%-a			
			$x <$	600	5 pont
		600	$\leq x <$	900	3 pont
		900	$\leq x <$	1200	2 pont
		1200	$\leq x$		0 pont
6.	Üvegházhatást okozó gázok éves csökkenésének aránya a fejlesztés előtti kibocsátáshoz képest (%/év)	Összes pontszám 5%-a			
		60	$\leq x$		5 pont
		50	$\leq x <$	60	3 pont
		40	$\leq x <$	50	2 pont
			$x <$	40	0 pont
7.	Összes éves fajlagos primer energia fogyasztás megtakarítás mértéke a fejlesztés előtti állapothoz képest (% /év)	Összes pontszám 15%-a			
		60	$< x$		15 pont
		50	$< x \leq$	60	12 pont
		40	$< x \leq$	50	9 pont
		30	$< x \leq$	40	6 pont
		20	$< x \leq$	30	3 pont
			$x \leq$	20	0 pont
8.	Energiahatékonysági fejlesztés által elérhető egy GJ éves energia-megtakarításra eső nettó beruházási összköltség (eFt/GJ év)	Összes pontszám 12%-a			
			$x <$	85	12 pont
		85	$\leq x <$	90	9 pont
		90	$\leq x <$	94	6 pont
		94	$\leq x <$	97	3 pont
		97	$\leq x$		0 pont
9.	Megújuló projektrész fajlagos bekerülési költsége	Összes pontszám 15%-a (arányosítással)			
	<i>Napkollektoros rendszer abszorber felületre vetített fajlagos (nettó) beruházási költsége (eFt/nm)</i>		$x <$	100	15 pont
		100	$\leq x <$	150	11 pont
		150	$\leq x <$	190	7 pont
		190	$\leq x <$	230	3 pont
		230	$\leq x$		0 pont
	<i>Napelemes rendszer fajlagos (nettó) beruházási költsége a beépített napelemek összesített névleges teljesítményére vetítetten (eFt/kW)</i>		$x <$	200	15 pont
		200	$\leq x <$	300	11 pont
		300	$\leq x <$	350	7 pont
		350	$\leq x <$	400	3 pont
		400	$\leq x$		0 pont
	<i>Biomassza kazánrendszer hőtermelő teljesítményre vetített fajlagos (nettó) beruházási költsége (eFt/kW)</i>		$x <$	80	15 pont
		80	$\leq x <$	95	11 pont
		95	$\leq x <$	110	7 pont
		110	$\leq x <$	125	3 pont
		125	$\leq x$		0 pont
	<i>Földhő-víz hőszivattyús rendszer hőtermelő teljesítményre vetített fajlagos (nettó) beruházási költsége (eFt/kW)</i>		$x <$	225	15 pont
		225	$\leq x <$	250	11 pont
		250	$\leq x <$	275	7 pont
		275	$\leq x <$	300	3 pont
		300	$\leq x$		0 pont
	<i>Víz-víz hőszivattyús rendszer hőtermelő teljesítményre vetített fajlagos (nettó) beruházási költsége (eFt/kW)</i>		$x <$	125	15 pont
		125	$\leq x <$	150	11 pont
		150	$\leq x <$	175	7 pont
		175	$\leq x <$	200	3 pont
		200	$\leq x$		0 pont
	<i>Levegő-víz hőszivattyús rendszer hőtermelő teljesítményre vetített fajlagos (nettó) beruházási</i>		$x <$	115	15 pont
		115	$\leq x <$	130	11 pont
130		$\leq x <$	145	7 pont	

	<i>költsége (eFt/kW)</i>	145	$\leq x <$	160	3 pont
		160	$\leq x$		0 pont
10.	A beruházással érintett helyszínen ténylegesen végzett tevékenység az Irinyi Tervben kiemelt fejlesztendő ágazatba tartozik ¹⁸ (a Felhívás 4. számú melléklete alapján)	Összes pontszám 3%-a			
					3 pont
	Gazdálkodási mutatószámok: Amennyiben nincs feltüntetve, úgy minden esetben a támogatási kérelem benyújtását megelőző, lezárt üzleti év adatait kell figyelembe venni. Amennyiben a nevezőben a „rövid lejáratú kötelezettség” értéke 0, a tört nem értelmezhető. Ebben az esetben a maximális pontszám kerül megadásra.	Összes pontszám 35%-a			
11.	Készpénz likviditás (Pénzeszközök + Értékpapírok) / Rövid lejáratú kötelezettségek)		$x <$	0,01	0 pont
		0,010	$\leq x <$	0,079	1 pont
		0,079	$\leq x <$	0,223	4 pont
		0,223	$\leq x$		6 pont
12.	Árbevétel-arányos (adóalapba beszámított bevétel-arányos) cash flow ((utolsó lezárt év adózott eredmény + utolsó lezárt év értékcsökkenési leírás) / utolsó lezárt év értékesítés nettó árbevétele (adóalapba beszámított bevétele))		$x <$	0,00	0 pont
		0,00	$\leq x <$	0,02	1 pont
		0,02	$\leq x <$	0,095	4 pont
		0,095	$\leq x$		8 pont
13.	Tőkeáttétel (Kötelezettségek / Saját tőke)		$x <$	0,677	6 pont
		0,677	$\leq x <$	2,432	3 pont
		2,432	$\leq x <$	6,808	1 pont
		6,808	$\leq x$		0 pont
14.	Rövid lejáratú kötelezettségek forgási sebessége (utolsó lezárt év értékesítés nettó árbevétele (adóalapba beszámított bevétele) / utolsó lezárt év rövid lejáratú kötelezettségek)		$x <$	1,365	0 pont
		1,365	$\leq x <$	3,099	4 pont
		3,099	$\leq x$		7 pont
15.	Árbevétel (adóalapba beszámított bevétel) növekedési üteme (utolsó lezárt év értékesítés nettó árbevétele (adóalapba beszámított bevétele) / A támogatási kérelem benyújtását megelőző második lezárt üzleti év időszakai értékesítés nettó árbevétele (adóalapba beszámított bevétele))		$x <$	0,794	0 pont
		0,794	$\leq x <$	0,935	4 pont
		0,935	$\leq x <$	2,194	8 pont
		2,194	$\leq x$		2 pont
Összesen:					Max. 100 pont

Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a fenti szempontrendszer alapján a kérelemre adott összpontszám nem éri el az elérhető összesen 100 pontból az 55 pontot.

4.4.2.4. Tartalmi értékelési szempontok a kölcsön vonatkozásában

A beérkező támogatási kérelmek a kölcsön rész vonatkozásában az MFB Zrt. által alkalmazott hitelbírálati eljárás keretében kerülnek kiválasztásra.

¹⁸ Amennyiben a beruházás több megvalósítási helyszínt érint, a támogatást igénylő abban az esetben kaphatja meg a pontszámot a tartalmi értékelési szempontok 10. pontjára, amennyiben a pontot jelentő helyszínen merül fel a projekt összköltségének több, mint 50%-a.

Kombinált termék esetében támogatásra az a támogatási kérelem jogosult, amely mind a vissza nem térítendő támogatás, mind a kölcsön tekintetében támogató döntéssel rendelkezik.

4.4.2.5. A tartalmi értékeléshez kapcsolódó információk

Az SZJA hatálya alatt álló egyéni vállalkozók esetében a Tartalmi értékelési szempontok Gazdálkodási mutatószámoknál szereplő adatokat (8-12. szempontok) az SZJA bevallásból kerül ellenőrzésre az alábbiak szerint:

Árbevétel-arányos cash flow a SZJA bevallás alapján:

- Adózás utáni vállalkozói jövedelem: 86-os sor
- Értékcsökkenési leírás: 46-47-sor
- Adóalapba beszámító bevétel: 21-es sor

Árbevétel növekedési üteme a SZJA bevallás alapján:

- Tárgyidőszak adóalapba beszámító bevétel 21-es sor
- Előző időszaki adóalapba beszámító bevétel 21-es sor

A tartalmi értékelési szempontok közül a Készpénz likviditás (11. pont), a Tőkeáttétel (13. pont) és a Rövid lejáratú kötelezettségek forgási (14. pont) szempontok nem értelmezhető egyéni vállalkozók esetében, így az elért összpontszám 100/81-del kerül felszorzásra.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak!

Pénzügyi eszközzel kombinált vissza nem térítendő támogatás esetében a vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön elszámolása és folyósítása a támogatási szerződésben, illetve támogatói okiratban és a kölcsönszerződésben rögzített forrásarányoknak megfelelően történik minden elszámolható költségre.

Felhívjuk a figyelmet, hogy mivel az irányító hatóság folyósítja a vissza nem térítendő támogatást, míg az MFB Pont folyósítja a kölcsönt, a két folyósítás értéknapja között az időközi és a záró kifizetési igénylés esetében néhány nap eltérés adódhat.

Felhívjuk a figyelmet, hogy kölcsön folyósítására (beleértve a záró kifizetés igénylés keretében folyósított kölcsönösszeget is) csak a rendelkezésre tartási idő alatt van lehetőség..

5.1. A támogatás formája

Jelen Felhívás keretében nyújtott támogatás pénzügyi eszközzel kombinált vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

A vissza nem térítendő támogatás formája: visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatás (a továbbiakban: vissza nem térítendő támogatás).

A Felhívás keretében nyújtott kölcsön kedvezményes kamatozású éven túli kölcsönnek minősül.

A kölcsön devizaneme HUF.

A kölcsön kondíciói:

Kamat	2% / év
Kezelési költség	Nem kerül felszámításra.
Rendelkezésre tartási jutalék	Nem kerül felszámításra.
Előtörlesztési díj	Nem kerül felszámításra.
Késedelmi kamat	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:48 §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat
Szerződésmódosítás díj	Nem kerül felszámításra.
Egyéb költségek	A hitelkérelem bírálatával, a kölcsönszerződés megkötésével és módosításával, valamint a Kölcsön folyósításával összefüggésben nem számítható fel díj, kivéve az, amely harmadik felet illet (pl. értékbecslői, közjegyzői díj). A követelésbehajtás költségei felszámíthatók.
A kölcsön futamideje	A Kölcsönszerződés megkötésétől számított legfeljebb 10 év, amely az esetleges türelmi és rendelkezésre tartási idővel együtt értendő.
Rendelkezésre tartási idő:	A projekt fizikai befejezésétől számított legfeljebb 12 hónap, de nem lehet több, mint a kölcsönszerződés megkötésétől számított legfeljebb 24 hónap.
Türelmi idő:	A rendelkezésre tartás végétől számított legfeljebb 12 hónap, de legfeljebb a kölcsönszerződés megkötésétől számított 36 hónap utolsó napja.
Előtörlesztés	A kölcsön a kedvezményezett által a projekt megvalósulásának (projektmegvalósítás befejezésének) időpontját követően előtörleszthető anélkül, hogy az a kölcsön kondícióinak romlását, vagy terheinek, költségeinek növekedését eredményezné.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen Felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége: nem releváns.

5.3. A támogatás mértéke, összege

- Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 1,5 millió Ft, maximum 50 millió Ft.
- Az igényelhető kölcsön összege: minimum 1,5 millió Ft, maximum 50 millió Ft.
- A kölcsön összegének el kell érnie a vissza nem térítendő támogatás összegének minimum 50%-át.
- A vissza nem térítendő támogatás mértéke maximum az összes elszámolható költség 45%-a lehet.
- Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás és kölcsön együttes támogatási intenzitása összesen nem haladhatja meg az 5.3. g) pontban szereplő maximumokat. E megfelelést támogatási kategóriánként kell biztosítani.
- A kölcsön támogatástartalmának számítása „Az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.)

Korm. rendelet II. melléklet B) pontjában foglalt képlet, és a Támogatásokat Vizsgáló Iroda honlapján (<http://tvi.kormany.hu/>) közzétett referencia alapkamatláb alapján számított egyéni referencia kamatláb felhasználásával történik.

- g) A vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön együttes támogatási intenzitása:
- a) Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás igénybevétele esetén:
    - aa) közép vállalkozás esetében 55%,
    - ab) mikro- és kisvállalkozás esetében a 65% lehet.
  - b) Megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:
    - ba) közép vállalkozás esetében az elszámolható költségek 70%-a,
    - bb) mikro- és kisvállalkozás esetében 80%-a lehet.
  - c) Csekély összegű támogatás esetén az elszámolható költségek 100 %-a lehet.

5.4. Előleg igénylése

Jelen Felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre a vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön vonatkozásában igénybe vehető támogatási előleg mértéke a megítélt vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön 50%-a, de legfeljebb [a maximális támogatási összeg 50%-a] 25 millió Ft vissza nem térítendő támogatás, és legfeljebb [a maximális kölcsön összeg 50%-a] 25 millió Ft kölcsön..

Az előlegigénylés benyújtásának feltétele vissza nem térítendő támogatás és kölcsön esetében is a kölcsönszerződés hatályba lépése. Tájékoztatjuk, hogy a kölcsön vonatkozásában előleg igénylésére az első időközi kifizetési igénylés benyújtásáig van lehetőség.

Tekintettel arra, hogy a vissza nem térítendő támogatás és a kölcsön esetében eltérő feltételei vannak az előleg folyósításának, ezért az előlegek utalása időben eltérhet egymástól.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a vissza nem térítendő támogatásra jutó támogatási előleg kifizetésétől számított 12 hónapon belül időközi kifizetés igénylést szükséges benyújtani.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költség, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről - 2014-2020 programozási időszak* c. útmutató tartalmazza.

Vissza nem térítendő támogatások esetében az elszámolható költségek valódiságát igazoló, kifizetési igénylésben benyújtandó dokumentumok körét a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete határozza meg.

A kölcsön folyósításához szükséges dokumentumok benyújtása vonatkozásában az Eljárási Rend előírásai az irányadóak.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítési költség

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége

- műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, ezek hatósági díja
- a támogatási kérelemhez csatolandó épületenergetikai tanúsítvány, számítás és energetikai melléklet elkészítésének költsége
- statikai szakvélemény költsége
- környezeti hatástanulmány költsége (amennyiben jogszabály szerint kötelező)

II. Beruházási költségek

Építéshez kapcsolódó költség

- építés bekerülési értéke, vagy ezen belül:
  - o felújítás
  - o új építés (kizárólag a megújuló energiatermelő berendezések köré épített, technológiai célú, és az energiahordozók tárolására szolgáló építmény esetén (lásd felhívás 3.3./a) pontja)
  - o beüzemelési költségek
- Építéshez kapcsolódó költségként elszámolhatóak az egyes tevékenységek során felmerülő járulékos költségek munkadíjként. Úgy mint meglévő nyílászárók kiszerelése/kibontása; redőnyök illetve rovarhálók leszerelése; meglévő hőtermelők, hőleadók elbontása, leszerelése; világítótestek, armatúrák, korlátok, tűzlétrák, párkányok, ereszcsonnák, szegélyek, hajlatbádog, villámvédelmi hálózat, szellőzőrácsok leszerelése/elbontása/át-, visszaszerelése, továbbá munka-, felvonulási terület kialakítása.

Eszközbeszerzéshez kapcsolódó költség

- új eszköz beszerzése, amennyiben a projekt megvalósításához szükséges
- Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, csak a jelen dokumentum 3.1 fejezetében felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan, ahol az eszközbeszerzés külön nevesítésre került, és amely tevékenység esetében az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott létesítmény funkciójának megfelelő működtetéséhez, továbbá megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz nyilvántartásában.

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- egyéb mérnöki szakértői díjak (energetikai szakértő, statikus, tervezői művezetés)

Nyilvánosság biztosításának költsége a „Széchenyi 2020 Kedvezményezett Tájékoztatói Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyv KTK 2020” szerint kötelező, azonban a támogatást igénylő választhat, hogy a projekt keretében el kívánja-e számolni annak költségét. E tevékenység csak a támogatói döntést követően számolható el.¹⁹

Egyéb szolgáltatási költség

- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek

Egyszerűsített elszámolásra jelen felhívás keretében nincs lehetőség.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:

Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 65. cikke alapján támogatás kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a projekt keretében tervezett tevékenységek megvalósultak, a hozzájuk kapcsolódó költségek ténylegesen és igazolhatóan felmerültek, azaz valós költségek.

A támogatás kifizetését az irányító hatóság – az előleg kifizetés kivételével – a kedvezményezettnek ténylegesen felmerült, illetve kifizetett kiadásokhoz, valós költségekhez igazodva, a felhívásban megnevezett elszámolható költségek vonatkozásában teljesíti (5. melléklet a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelethez).

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

Építéshez kapcsoló költségek (korszerűsítés, beüzemelési költségek), akkor számolható el, ha a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan építési és értéknövelő korszerűsítés költségei számolhatók el, amelyhez támogatott tevékenységek köthetők.

- A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának
  - kezdete: a támogatási kérelem benyújtását követő nap, kivéve a projekt-előkészítés költségei
  - vége: projekt fizikai befejezése, de legkésőbb 2020. február 1.
- A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:
  - Elszámolni kizárólag a végérvényesen a kedvezményezettet terhelő, ténylegesen felmerült költségeket lehet, melyek számlával, bevallással, egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.
  - Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában és arányos hozzáadott értéket képviselnek.
  - A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen az elszámolható költség besorolása.

¹⁹ Pénzügyi eszközzel kombinált vissza nem térítendő támogatás esetén a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó tájékoztatói szabályokat kell alkalmazni, a kommunikációs csomagot is a vissza nem térítendő összeghez kell párosítani.

- A projekt előkészítési tevékenységeihez kapcsolódó (energetikus, statikus, tervező) költségtételek alátámasztására a mindkét fél által aláírt mérnökszakértői szerződések/megbízások szolgálnak! Ezen költségtételek esetében nem szükséges 3-3 árajánlat csatolása.
- A projekt előkészítési tevékenységeihez kapcsolódóan felmerülő költségek (jelen felhívás 5.5. I. pontjában szereplő költségtételek) - jellemzően mérnökszakértői tevékenységek - piaci árak való megfelelésének ellenőrzése a Magyar Mérnök Kamara oldalán megtalálható hatályos mérnöki díjszabási táblázat alapján történik.

Mivel a felhívás alapján a műszaki tervezési feladatokat kizárólag a megfelelő jogosultsággal bíró személy végezheti, a piaci árellenőrzés során a kiemelt mérnökhöz *(aki jellemzően nagy gyakoriattal és elismertséggel vezető tervezői, szakértői jogosultsággal rendelkezik)* rendelt díjak veendőik figyelembe viszonyításként.

A kalkulátorban szereplő árak magasabb összeg nem tekinthető piaci áraknak megfelelő mértéknek.

Az árellenőrzés során alkalmazandó díjszabás:

MÉRNÖKI DÍJSZABÁS	
idő <i>(ráfordított mérnöknap)</i>	Kiemelt mérnök kategória <i>(mérnöknap díja a szerződött idő függvényében ezer forintban)</i>
1	188
2	179
3	173
4	169
5	166
10	157
20	147
30	142
40	138
50	135
100	125
200	125
300	125
400	125
500	125

- A kivitelezés elszámolható költsége tekintetében az Irányító Hatóság minden költségtételt vizsgál a piaci áraknak való megfelelés szempontjából is, és a piaci árakat túlhaladó költségek esetén az igényelt támogatást korigálja a támogatási döntésben.
- A Kedvezményezett a projekt végrehajtása során a projekt megvalósításának időpontjában hatályos Kbt., továbbá a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint köteles eljárni.
- Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján költségelszámolásra nem kerülhet sor.
- Jelen felhívás keretében egyszeri és többszöri elszámolásra is van lehetőség.
- Kis támogatástartalmú számlák összesítőjével történik azon forintban kiállított számlák elszámolása, amelyek alapján az igényelhető utófinanszírozott támogatás nem haladja meg az 500 000 Ft-ot.
- Jelen felhívás alapján szállítói finanszírozásra nincs lehetőség.
- A kedvezményezettnek projekt szintű elkülönített számviteli nyilvántartást kell vezetnie, a projekttel kapcsolatos minden dokumentumot elkülönítetten kell nyilvántartania, és legalább 2027. december 31-éig megőriznie.
- Visszlízing elszámolására jelen felhívás keretében nincs lehetőség.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklet 2.3.2.5 b pontja értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában az alábbi összeférhetlenségi szabályok állnak fenn:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerzés funkció használatára vonatkozó tájékoztatás:

A kedvezményezetteknek lehetőségük van a pályázati e-ügyintézés felület e-beszerzés funkciójának önkéntes használatára. Amennyiben a „Beszerzéseim” menüpontba az ajánlattételi határidőt megelőzően feltöltik beszerzési igényüket, úgy azok a <http://palyazat.gov.hu/e-beszerzes> oldalon nyilvánosan elérhetőek lesznek.

Az igényt az ajánlattételi határidőt megelőzően, az ajánlattételhez szükséges ésszerű időben javasolt feltölteni. A beszerzési igényben lehetőség van megjelölni többek között az ajánlattétel módját, határidejét, a beszerzési igény tárgyát és a teljesítési feltételeket. Felhívjuk a figyelmet, hogy az e-beszerzés funkció használata nem helyettesíti, csupán elősegítheti a szokásos piaci ár igazolására vonatkozó kötelezettségek teljesítését.

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölcségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható kölcségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés	5%
Műszaki ellenőri szolgáltatás	1%
Tájékoztató, nyilvánosság biztosítása	0,5%

Jelen Felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező.

A nyilvánosság biztosítása a Széchenyi 2020 Kedvezményezett Tájékoztatói Kötelezettségei útmutató és arculati kézikönyvben foglaltak szerint kötelező, azonban a támogatást igénylő választhat, hogy a projekt keretében el kívánja-e számolni annak költségét.

5.8. Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely a felhívás 6. 6. c) pontjának megfelelően nincs alátámasztva érvényes, egymástól független²⁰ 3 db ajánlattal, továbbá amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- a) a támogatást igénylő által előállított, forgalmazott eszköz, saját teljesítésként nyújtott szolgáltatás,
- b) a támogatást igénylőnél saját teljesítés keretében felmerült, továbbá a Felhívás 3.3 t) pontjában szereplő beszerzések finanszírozása
- c) garanciális költségek,
- d) a támogatást igénylőnél meglévő termelőkapacitások telephelyen belüli, illetve más telephelyre történő áttelepítési költsége,
- e) az állványozás anyagköltsége nem elszámolható költség, csak a munkálatok munkadíja számolható el,
- f) a deponálási, takarítási, kertépítési, , anyagigazgatási költségek valamint az árkockázati fedezet, saját kivitelezésre fordított összeg,
- g) tetőszerkezeti teherhordó elemek illetve falszerkezetek megerősítése,
- h) biztosítéknyújtáshoz kapcsolódó költségek, jelzálog, hitelintézet által vállalt garancia költségei,
- i) kamatköltségek,
- j) működési és általános költségek (rezsi),
- k) utazási- és szállásköltségek,
- l) kiszállási díj,
- m) szállítási biztosítás és a vámkezelés költsége
- n) jogszabály-frissítési díj
- o) fordítási költségek,
- p) levonható ÁFA,
- q) könyvvizsgálat költsége;
- r) jármű (gépjármű, vízi jármű, légi jármű, vasúti jármű), pótkocsi, félpótkocsi beszerzése,
- s) mobil anyagmozgató- vagy munkagépek beszerzése,
- t) split- vagy ablakklímák beépítése, cseréje, korszerűsítése, felújítása,
- u) a támogatási kérelmek megírásának költségei a felmerülés időpontjától függetlenül,

---

²⁰ Nem független az az ajánlattevő, illetve szállító amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol.

- v) a projekt megvalósításában részt vevőktől és a döntéshozatalban érintettektől és/vagy Ptk. szerinti hozzátartozóitól, valamint azok vállalkozásaitól beszerzendő eszközökhöz vagy szolgáltatáshoz kapcsolódó bármely költség.

Amennyiben a benyújtott támogatási kérelem nem elszámolható költségeket tartalmaz, csökkentett támogatás odaítélésére abban az esetben van lehetőség, ha a projekt a csökkentést követően is megfelel a Felhívás feltételeinek, és a csökkentés nem befolyásolja érdemben a projekt eredeti célját.

Amennyiben a projekt összköltsége csökkentésére kerül sor, úgy a kölcsönt is arányosan csökkenteni szükséges az eredeti támogatási mértéknek megfelelően.

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig vagy támogatási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o) (a továbbiakban: 1407/2013/EU bizottsági rendelet) a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 100.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100

000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A Kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozás részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

Az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 38. cikke, a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 67.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás energia-megtakarítást eredményező beruházáshoz nyújtható. Nem nyújtható támogatás már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósított beruházáshoz.

A támogatás keretében a magasabb energiatakarékosági szint eléréséhez közvetlenül kapcsolódó beruházási többletköltség számolható el.

Az elszámolható költségeket a következőképpen kell meghatározni:

a) amennyiben egy beruházás összköltségén belül az energiahatékonysági beruházás költségei külön beruházásként meghatározhatóak, az elszámolható költségek ezen energiahatékonysághoz kapcsolódó költségek;

b) ha az elszámolható költségek az a) pont alapján nem határozhatóak meg, az energiahatékonysági beruházás elszámolható költségét egy olyan, kevésbé energiahatékony beruházáshoz viszonyítva kell meghatározni, amelyet a támogatás hiányában hitelt érdemlően megvalósítottak volna. A számításokat alátámasztó dokumentáció benyújtása szükséges

A magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 41. cikke, a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 73-76.§, valamint az európai uniós

versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Nem nyújtható támogatás

- a) bioüzemanyag előállításához, ha a beruházás i) nem fenntartható bioüzemanyag, vagy ii) élelmiszeralapú bioüzemanyag előállítására irányul; ennek ellenére a meglévő élelmiszeralapú bioüzemanyag-előállító egység új generációs bioüzemanyag-előállító egységgé történő átalakításához nyújtható támogatás, ha ennek következtében az élelmiszeralapú termelés a kialakítandó új kapacitással arányosan csökken;
- b) ellátási vagy bekeverési kötelezettség hatálya alatt álló bioüzemanyagokhoz;
- c) a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott feltételeket nem teljesítő vízerőművekhez;
- d) a megújuló energiát termelő létesítmény működésének megkezdését követően;
- e) nem új berendezéshez;
- f) abban az esetben, ha a támogatás a termelés eredményétől függ;
- g) működési célra.

A fentiekén kívül nem fizethető ki a megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás a megújuló energiát termelő létesítmény működésének megkezdését követően.

A támogatás keretében a magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez közvetlenül kapcsolódó beruházási többletköltség számolható el.

Az elszámolható költségeket a következőképpen kell meghatározni:

- a) amennyiben egy beruházás összköltségén belül a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházás költségei külön beruházásként meghatározhatóak, például egy már meglévő létesítmény jól azonosítható többletkomponenseként, az elszámolható költségek e megújuló energiához kapcsolódó költségek;
- b) ha az elszámolható költségek az a) pont alapján nem határozhatóak meg, a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházás költségeit – a c) pont kivételével – egy olyan, kevésbé energiahatékony beruházáshoz viszonyítva kell meghatározni, amelyet a támogatás hiányában hitelt érdemlően megvalósítottak volna, ebben az esetben e két beruházás költségeinek különbsége minősül elszámolható költségnek;
- c) bizonyos kisméretű létesítményeknél, ahol azért nem lehet megvalósítani a b) pont szerinti kevésbé környezetbarát beruházást, mert esetükben nem léteznek korlátozott méretű, kevésbé környezetbarát létesítmények, az elszámolható költség a magasabb környezetvédelmi szint eléréséhez kapcsolódó beruházás teljes költsége.

6. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Jogi státusz igazolása:

A támogatási kérelem benyújtásához nem szükséges a jogi státusz igazolására vonatkozó dokumentum csatolása nem egyéni vállalkozó esetében. Egyéni vállalkozóknál a jogi státusz

igazolására alkalmas a vállalkozói igazolvány, vagy Hatósági igazolás a vállalkozói engedélyről. Működési engedély igazolásként nem fogadható el.

2. Jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott) éves beszámoló amennyiben az nem került feltöltésre a <http://e-beszamolo.im.gov.hu/> oldalra vagy SZJA bevallás: A gazdálkodási adatok igazolására az alábbiak fogadhatók el:

aa) gazdasági társaság esetén a jóváhagyott (közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóváhagyott), utolsó és utolsó előtti lezárt, teljes (365 napot jelentő) üzleti évi összevont (konszolidált) beszámoló, ennek hiányában éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló (mérleg, eredménykimutatás);

ab) egyéni vállalkozók részéről az adóhatósághoz benyújtott, cégszerűen aláírt, a támogatási kérelem benyújtását megelőző két év SZJA bevallásának minden oldala.

Felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy előzetes, azaz közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok által jóvá nem hagyott beszámoló nem fogadható el.

3. Éves beszámoló közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok általi jóváhagyását igazoló dokumentum:

Az utolsó lezárt, teljes (365 napot jelentő) üzleti évi beszámoló közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok általi jóváhagyását igazoló cégszerűen aláírt dokumentum (pl. jegyzőkönyv, határozat) másolatát kell benyújtani.

4. A támogatást igénylő törvényes képviselőjének aláírási címpéldánya vagy ügyvéd által hitelesített aláírásminta:

A támogatást igénylő részéről eljáró személy(ek) jogosultságának igazolására a következő dokumentumok fogadhatók el:

- gazdasági társaságok esetén aláírási címpéldány vagy ügyvéd által hitelesített aláírásminta;
- egyéni vállalkozó esetén a támogatást igénylő aláírási címpéldánya/vagy ügyvéd által hitelesített aláírásminta.

A becsatolt aláírási címpéldánynak/ügyvéd által hitelesített aláírásmintának alkalmasnak kell lennie a cégszerű aláírás ellenőrzésére.

5. A támogatási kérelem beadását megelőző utolsó lezárt, teljes üzleti évben a NAV-nak kötelezően megküldendő bevallás statisztikai és megváltozott munkaképességű munkavállalói létszámot tartalmazó oldala, vagy belső munkaügyi nyilvántartása.

6. Szerződések, árajánlatok:

a) **Mindkét fél által aláírt mérnökszakértői szerződések/megbízások.** Ezen mellékletek a projekt előkészítési tevékenységeihez kapcsolódó (energetikus, statikus, tervező) költségek alátámasztására szolgálnak. A mérnökszakértői szerződéseknek/megbízásoknak tartalmaznia kell minimálisan az alábbiakat:

- a szerződő felek megnevezését, cégszerű aláírását;
- a szerződés/megállapodás tárgyának pontos megnevezését;
- a kiállítás dátumát;
- az egységárat, a nettó árat, az ÁFÁ-t és a bruttó árat;
- az elvégzendő feladatok szakmai tartalmát, **a ráfordított mérnöknap számot**;
- szakértői/tervezői jogosultságot igazoló (kamarai) azonosítót (amennyiben releváns).

b) A kivitelezési munkálatokat magába foglaló, mindkét fél által aláírt **feltételes vállalkozási szerződés** és annak elengedhetetlen részét képező felméréseken alapuló tételes árajánlat. A feltételes vállalkozási szerződéseket kizárólag a felhívás 5.5. II. Beruházási költségekhez kapcsolódóan szükséges csatolni.

c) **Árajánlatok:** a Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségeinek alátámasztására, valamint 5 millió forintot meghaladó igényelt vissza nem térítendő támogatás felett minden költségtétel alátámasztására 3 db érvényes, egymástól független²¹ árajánlatadók által kiállított árajánlat csatolása szükséges, amely tartalmazza

- az ajánlattevő megnevezését, cégszerű aláírását, nyilatkozatát a kereskedői vagy gyártói státuszra vonatkozóan;
- a gyártó megnevezését, származási országát;
- az ajánlat tárgyának pontos megnevezését; típusát, a gyártó által meghatározott műszaki paramétereit, szakmai jellemzőit, rendelésre gyártott beszerzés esetén technikai feltételek és az egyedi költségkalkuláció részletes feltűntetése;
- tartozék beszerzése esetén annak jelölését, hogy mely eszközhöz tartozik;
- az árajánlat érvényességét és/vagy az ajánlat kiállításának dátumát, amely a támogatási kérelem benyújtását megelőző 90 napnál nem lehet régebbi;
- az egységárat, a nettó árat, az ÁFÁ-t és a bruttó árat;
- eszközök esetén az eszköz gyártási évét és a forgalmazó nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az eszköz új;
- ingatlan és/vagy infrastrukturális beruházás esetén a részletes építési, kivitelezési költségvetést, költségeket.
- amennyiben az árajánlat tartalmaz betanítást, szállítást és üzembehelyezést is, kérjük ezek költségét külön feltüntetni.
- igénybevett szolgáltatások esetén a fentiekén túlmenően az árajánlatnak tartalmaznia kell az elvégzendő feladatok szakmai tartalmát, ráfordított emberhónap/embernap számot, hogy hány fő végzi az adott tevékenységet valamint, amennyiben ez az árban meghatározó, az anyagköltség becsült mértékét, valamint amennyiben az árajánlat összege egyéb költségeket is magába foglal, azok összegét és megnevezését.

Amennyiben az árajánlat összege nem forintban van meghatározva, szükséges azt átszámítani forintra az árajánlat napjára vonatkozó MNB hivatalos középárfolyamán. Nem magyar nyelvű árajánlat esetében magyar nyelvű fordítást is szükséges mellékelni a teljes árajánlatról. Nem szükséges hivatalos, fordítóiroda által készített fordítás.

Felhívjuk figyelmét, hogy az árajánlatnak és a Támogatási kérelemben szereplő táblázatok adatainak meg kell egyezniük. A projekt költségvetésének alapját a legtakarékosabb árajánlat kell, hogy képezze.

A költségtételek alátámasztására 3 darab, a formai követelményeknek teljes mértékben megfelelő árajánlat fogadható el. Amennyiben a hiánypótlást követően sem áll rendelkezésre az adott költségtétel vonatkozásában a 3 db, formai követelményeknek teljes mértékben megfelelő árajánlat, akkor az a költségtétel nem elszámolható költségnek minősül, így azzal a projekt elszámolható összköltsége csökkentésre kerül.

Kivétel az alábbi költségek:

- engedélyek hatósági díja (tervezésnél el nem számolt), egyéb hatósági díjak, melyek esetében jogszabályi, illetve egyéb hivatalos dokumentumra való hivatkozás elegendő;
- a projekt előkészítési tevékenységeihez kapcsolódó (energetikus, statikus, tervező) költségtételeket, ahol a költségek alátámasztására a mindkét fél által aláírt mérnökszakértői szerződések/megbízások szolgálnak.

²¹ Nem független az az ajánlattevő, illetve szállító amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

5 millió forintot nem meghaladó igényelt vissza nem térítendő támogatás esetén - a Felhívás 5.5. III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségeihez kapcsolódó árajánlatokat leszámítva - árajánlatok csatolása nem szükséges, azonban a csatolandó feltételes vállalkozói szerződéseknek ebben az esetben tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a szerződő felek megnevezését, cégszerű aláírását;
- a szerződés/megállapodás tárgyának pontos megnevezését;
- a feltétel pontos leírását;
- a kiállítás dátumát;
- az egységárat, a nettó árat, az ÁFA-t és a bruttó árat, tevékenységenkénti (felhívás 3.1.2.) bontásban, amelyek egyértelműen beazonosíthatóak az Energetikai mellékletbe szereplő adatokkal;
- az elvégzendő feladatok szakmai tartalmát,
- elkülönülten az anyag, illetve a munkadíjakat;
- eszközök, berendezések esetében azok gyártási évét, valamint nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy az eszköz új.

d) A 3.1.2 C) II. projektelem megvalósítása esetén a kazánrendszerhez szükséges tüzelőanyag rendelkezésre állását igazoló minta (5. Számú szakmai melléklet) szerinti **tüzelőanyag szállítási szándéknyilatkozat vagy előszerződés**.

7. Épületenergetikai mellékletek:

a) Energetikai melléklet (Excel formátumban), amely tartalmazza a Szakértői, a Kivitelezői és Tervezői nyilatkozatot is. A mellékletben szereplő nyilatkozatokat aláírt, szkennelt formátumban is csatolni szükséges.

b) Az épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) állapotára vonatkozó, tanúsító program használatával készített - 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet szerinti - hitelesített energetikai tanúsítvány a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítással, mely a CO2 kibocsátási értékeket tartalmazza.

c) Az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotot valamint a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítás, mely a CO2 kibocsátási értékeket tartalmazza.

A 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítások készíthetők egyszerűsített vagy részletes módszerrel, azonban a megelőző (kiinduló), az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) és a követő (tervezett) állapot azonos számítási módszer szerint kerülhet meghatározásra.

8. Engedélyek vagy nyilatkozatok engedély mentességről:

Felhívjuk figyelmét arra, hogy amennyiben a projekt megvalósítása tartalmaz építési engedély köteles infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásának **nem** feltétele a jogerős építési engedély megléte. A jogerős érvényes építési engedélyt az első időközi kifizetési kérelemhez szükséges csatolni.

A támogatást igénylő arra vonatkozó nyilatkozatát szükséges csatolni, hogy a beruházás építési engedély köteles vagy sem. Amennyiben nem építési engedély köteles, úgy csatolni szükséges a kivitelező nyilatkozatát a munkálatok megkezdésére vonatkozóan.

9. Építési tervdokumentáció:

Amennyiben az infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházást építési engedély köteles, a teljes engedélyezési tervdokumentációt szükséges csatolni.

Amennyiben nem engedélyköteles az infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházás az építési tervdokumentációnak tartalmaznia kell tervrajzokat (vázlatos helyszínrajz²², alaprajz, homlokzati rajz, vázrajz, csőtervek...), valamint az építészeti és technológiai műszaki leírást.

10. Statikai szakvélemény (a szakvéleménynek minden esetben tartalmaznia kell a szakvéleményt készítő szakértő nevét és megfelelő - statikus - jogosultsági számát):

- a. Megfelelő jogosultsággal rendelkező szakértő személy által készített, a támogatási kérelem benyújtását megelőző 2 évnél nem régebbi statikai szakvélemény, mely igazolja, hogy a korszerűsítendő épület(ek) nem rendelkeznek állékonysági problémával.
- b. Tetőszerkezeten elhelyezendő megújuló energiát hasznosító rendszerek esetében a tartószerkezet megfelelőségét statikai szakvéleménnyel szükséges igazolni.

11. A beruházással érintett ingatlan rendezett tulajdonviszonyainak igazolása

a. Tulajdonostársak hozzájárulása:

A melléklet benyújtása abban az esetben szükséges és kötelező, amennyiben a projekt megvalósítás helyszínénél szolgáló ingatlan nem a támogatást igénylő (kizárólagos) tulajdona, továbbá csatolni szükséges a tulajdonostársak hozzájáruló nyilatkozatát a projekt megvalósításához, és a megvalósítást követő 3 éves üzemeltetéshez.

b. Megállapodás az osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlan használatáról:

Amennyiben a projektet osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon kívánják megvalósítani, akkor csatolni szükséges a tulajdonostársak között közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodást és az ahhoz tartozó használati megosztásra vonatkozó vázrajzot.

c. Bérbeadó hozzájárulása és bérleti szerződés, az ingatlan használatba vételének egyéb eseteiben a használatba adó hozzájárulása, közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodás:

Amennyiben a projekt megvalósítás helyszínénél szolgáló ingatlan nem a támogatást igénylő tulajdonát képezi, csatolni szükséges a bérleti szerződést, közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodást, valamint a bérbeadó illetve a használatba adó hozzájáruló nyilatkozatát a projekt megvalósításához és a támogatást igénylőre vonatkozó fenntartási időszakra értelmezett üzemeltetéshez. A bérleti szerződésnek, közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodásnak kizárólagos joggal biztosítani kell a támogatással megvalósuló beruházás működtetését legalább a projekt fenntartási időszakára, és tartalmaznia kell a bérleti díjat.

Amennyiben a bérleti szerződésben a bérleti díj összege nem forintban van meghatározva, szükséges azt átszámítani forintra a támogatási kérelem benyújtását megelőző napon érvényes MNB hivatalos árfolyamán.

12. Fotódokumentáció: A támogatási kérelem szerinti fejlesztés előtti állapotot bemutató teljes körű fotódokumentáció. A melléklet terjedelme épületenként 10 db kép a fejlesztéssel érintett épületekről, szerkezetekről, elemekről.

13. Alapító Okirat, Alapszabály, Társasági Szerződés utolsó egységes szerkezetű ügyvéd által ellenjegyzett változata

14. Kft. esetében tagjegyzék, részvénytársaság esetében részvénykönyv-kivonat cégszerűen aláírt változata az 5% feletti részvényesek megjelölésével

15. Legfőbb szerv határozata a hitelfelvételről (amennyiben a létesítő okirat szerint a legfőbb szervi hatáskör a hitelfelvétel, egyéb esetben nem szükséges).

²² A vázlatos helyszínrajzban kérjük az égtáj valamint az épületek konzekvens megnevezéssel történő megjelölését.

16. Tagi hitelnyújtás alapját képező szerződések (amennyiben releváns)
17. Fedezetként felajánlott ingatlan és/vagy ingóság a támogatási kérelem beadását megelőző 90 napnál nem régebbi értékbecslése (termőföld vagy mezőgazdasági ingatlan esetén elegendő 180 napnál nem régebbi értékbecslés). A csatolandó melléklet hiánya esetén az IH hiánypótlást rendel el, amely keretében - amennyiben a hiánypótlásra rendelkezésre álló időszak alatt az értékbecslés nem készül el – az irányító hatóság elfogadhatja a Pályázó nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az értékbecslésre vonatkozó megrendelését a kérelem kezelésére kiválasztott MFB Ponton leadta. Az Irányító Hatóság a döntés meghozataláig jogosult tisztázó kérdés keretében bekérni az elkészült értékbecslést.
18. Fedezetként felajánlott ingatlan 30 napnál nem régebbi teljes hiteles tulajdoni lapja
19. Fedezetként felajánlott óvadék meglétéről szóló igazolás
20. Fedezetként felajánlott hitelintézet által vállalt garancia esetén a kibocsátó hitelintézet szándéknyilatkozata
21. A Felhívás 8. számú mellékletében szereplő sablon alapján kitöltött Cash-flow táblázat

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt melléleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó melléletek között nem került felsorolásra. **A Nyilatkozat aláírását és elküldését a jelen Felhívás 4.3. pontjában meghatározott módon kell elvégezni.** A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza, amely letölthető a www.szechenyi2020.hu oldalról.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

Az irányító hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az irányító hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
  - a) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
  - b) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
  - c) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
  - d) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről

5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztató a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatóra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az Eljárási Rend a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Eljárási Rend kibocsátásának célja, háttere
2. Kapcsolódó jogszabályok
3. Az Eljárási Rendben használt fogalmak
4. A Projektek keretében finanszírozható, egyes tevékenységekre vonatkozó különös rendelkezések
5. Biztosítékokra vonatkozó rendelkezések
6. A kölcsön futamidejének meghatározására
7. Szerződéskötési feltételek
8. Folyósítási feltételek
9. Törlesztés és a törlesztés ütemezése
10. Állami Támogatásra vonatkozó szabályok
11. Kommunikációs kötelezettségek
12. Hitelfolyamat lépései
13. Szabálytalanságkezelés
14. Kifogás- és panaszkezelés
15. Adatszolgáltatás

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutató és Európai uniós forrásból finanszírozott önálló és kombinált hitelprogramok Eljárási Rendjének figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. számú melléklet: Hiánypótolható jogosultsági szempontok (külön dokumentumban)
2. számú melléklet: Energetikai melléklet (Excel formátumú külön dokumentumban)
3. számú melléklet Annex I lista (külön dokumentumban)
4. számú melléklet: az Irinyi Tervben kiemelt fejlesztendő ágazatok listája (külön dokumentumban)
5. számú melléklet: Tüzelőanyag szállítási szándéknyilatkozat/előszerződés minta (külön dokumentumban)
6. melléklet: A mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel számítási módszertana (külön dokumentumban)
7. számú melléklet: Vonatkozó jogszabályok indikatív listája (külön dokumentumban)
8. számú melléklet: Cash-flow táblázat sablon (külön dokumentumban)